

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenoma ne deluje in praznike. — Inzerati: do 30 peilit á 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati petiti vrsta 4 D; nočne posilano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Insera ni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravištvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Za jugoslovensko civilno letalstvo!

Finančni minister dr. Milan Stojadinović je izjavil dopisniku beogradskega »Vremena«, da je te dni po avdijenci pri kralju na Bledu bil sprejet od princa Pavla in da se je z njim razgovarjal o stanju naše civilne aviatike. Princ Pavle je obečal fin. ministru, da se prve dni septembra porvne v Beograd in da bo koi nato posetil upravo beogradskega Aerokluba. Najprvo se hoče kot njegov aktivni predsednik informirati o sedanjem stanju civilne aviatike v Jugoslaviji. Knez se je nato kot predsednik Aerokluba zahvalil fin. odboru Narodne skupščine, ki je podprl prošnjo Aerokluba in dovolil podporo pol milijona dinarjev. Knez Pavle se je posebno zanimal za dve letalski progi, ki sta projektirani med Beogradom, Zagrebom in Skopljem. Knez Pavle je obljubil, da se hoče po prihodu v Beograd vsestransko zanimati za našo civilno aviatiko ter storiti vse, da se čim prej oživotvorijo gori imenovane in še druge letalske proge ter da se pristopi k splošni organizaciji jugoslovenskega civilnega letalstva.

Lahko verujemo besedam princa Pavla. Prepričani smo, da bo storil, kar je obljubil. Če vzpostavi zgoraj navedene letalske proge, stori s tem naša aviatika prve korake k splošni organizaciji jugoslovenskega letalstva. Naša država dobi na ta način na tem polju obilježje modernega, sodobnega duha. Letalstvo je pač poleg ožjih tehničnih pridobitev najbolj vidno znamenje civilizatoričnega napredka...

Res, čuditi pa se je, da nismo že prej mislili na domačo aviatiko. Dolga leta smo morali čakati, predno smo prišli na idejo, da je treba zvezati Beograd z jugom države in s severnimi mesti potom najmodernejšega prometnega sredstva, potom aviatike. V Beograd in preko Beograda vodijo razne letalske proge, iz zapadne Evrope preko Praga, Dunaja, Budimpešte v Carigrad in v orient. Nemške in češke tvrdke se zanimajo za polet na Jadransko morje preko Slovenije. Govorilo se je o načrtu za ljubljansko letalsko postajališče. Nemci so predlagali nerentabilno družbo z domačim slovenskim kapitalom. Naši privredniki so načrt z ozirom na nerentabilnost odklonili, kakor so ga sicer v načelu pozdravili.

Sedaj se zanima češka družba za privatno letalsko progo med Prago, Ljubljano, Trstom in Milanom. Progo pozdravljamo in bomo z vsemi silami delovali na to, da se oživotvori. Ljubljana lahko mnogo pridobi s tesnejšimi stiki z velikimi češkimi industrijami in finančniki.

V prvem odstavku smo navedli, kako namerava beogradski Aeroklub čim prej vzpostaviti dve diagonalni zvezi iz Beograda na jug in na sever, pri čemur se omenja le Zagreb, med tem ko naj Slovenija caplja do Zagreba z osebnimi vlakmi (saj brzovlakci niso mnogo hitrejši do Zagreba)...

Na slovenskih gospodarskih in drugih javnih krogih je, da protestirajo proti taki stesnitvi letalskega programa in da zahtevajo brezpogojno vzpostavitev letalske proge do Ljubljane. Treba stopiti na branik pri vsaki stvari, ker se zna sicer dogoditi, da bomo polagoma izrinjeni s pozorišča, kakor so nas sedaj potisnili v politiki... Letalska linija Beograd - Ljubljana bo sigurno subvencionirana. Slovenski privredniki in drugi privatniki bodo z lahkoto premagovali stroške potovanja do Beograda. V našem gospodarskem interesu je, da se Ljubljana še tesneje približa Beogradu.

Ko pozdravljamo prve nastope samostalne jugoslovenske civilne aviatike v interesu jugoslovenskega gospodarstva in mednarodnega tujkega prometa, energično zahtevamo, da koristi to jugoslovensko letalstvo tudi Sloveniji kot najnaprednejši in gospodarsko najvrstejše organizirani pokrajini države.

Zveza Slovenije z Beogradom potom novih zračnih prog je vprašanje slovenskega ugleda prve vrste. Ne moremo dopustiti, da se nas kratkoma počinse v stran in da se dela, kakor da Stojencem po sporazumu sploh več ni...

Brzojavne pristojbine za Afriko.

Beograd, 23. avgusta. Ministrstvo pošte in telegrafa oficijelno obvešča, da se od 1. septembra t. l. povišajo v inozemstvu pristojbine za brzojave od 6 na 10 centimov za besedo.

Radićeve izjave

Radić o delu v parlamentu in strankarski disciplini. — Radić in Ženeva

Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Stepan Radić je odpotoval v Zagreb. V hotelu »Pariz« je voditelj hrvatskih seljakov sprejel domače in inozemske novinarje in jim dal dopisnike ter jim podal konglomerat izjav političnega in strankarskega osebnega značaja. Stepan Radić se je tudi dalje časa razgovarjal z dr. Aleksandrom Gerovskim, zastopnikom pravoslavne ruske cerkve v Podkarpatski Rusiji in sinom ge. Gerovske, ki je bila med svetovno vojno internirana. Dr. Gerovski, rodom iz Crnovice, je Radiću opisal položaj pravoslavni Rusov v Češkoslovaški republikli v verskem oziru ter ga naprosil, da se naj kot delegat pri Društvu narodov zavzame v Ženevi za cerkvenopolitično ureditev pravoslavne ruske cerkve zlasti v Bukovini, ki pripada pod romunsko suvereniteto.

Radić je beogradskim novinarjem zopet zatrjeval, da dobiva najboljše vtise v Beogradu. Ni inšpiciral ministev, marveč samo posetil ministre, kar lahko stori vsak državljan. Obširno je nato govoril o razmerju HSS do Davidovičeve demokratske stranke, naglašujoč, da je Ljuba Davidović kot oseba pošten, dober in značajan človek. Glede parlamenta je dejal:

Opozicija označa moje in Pašičevo postopanje za diktaturo. Brez discipline pa je

parlamentarizem nemogoč. V parlamentu ne more imeti vsakdo svojega mnenja. More govoriti v debati vsakdo, toda Bogu hvala, da pri nas nimamo divjakov, ki mislijo vsi po svoji glavi. V avstrijskem parlamentu je bilo 43 divjakov, ki so delali hrup in tako mislili, da delajo stvarno. Pri nas, je tak divjak dr. Zanić, ki bogme ima veliko postavo, pa malo razuma, toda misli, da je Mustafa Kesedžija. Francosko mnenje o divjakih je točno. Ljudje, ki ne poznajo klubske in strankarske discipline, so res divjaki, ker ne poznajo strankarskega življenja in niso toraj sposobni za javno življenje.

Glede Davidovičevih demokratov je pripomnil, da morajo davidovičevci biti hvalni HSS, da je vstopila v vlado, ker jih je s tem osvobodila obznan, ki je hujske visela nad njimi, kakor pa nad njegovo stranko. Glede radikalov pravi Radić, da niso reakcionarci, kakor so jih nazivali opozicionalci, marveč so to stranka konservativcev in seljakov.

Glede seje jugoslovenske delegacije za Ženevo je Radić zopet dejal: »Take seje še nisem doživel! To je bil vrhunec mojih vtisov! Naša delegacija bo v Ženevi pametna in aktivna!«

Konsolidacija dolgov evropskih držav Ameriki

Francoski dolgovi. — Jugoslavija uvaja akcijo za konsolidacijo svojih dolgov.

Pariz, 22. avgusta. Po poročilih iz Londona in Washingtona bodo ameriške države predlagale francoski komisiji, ki prispe v Washington, da uredi francoske dolgove, način odplačila teh dolgov in sicer v 62 letih proti 3% obrestni meri. Olajšave dovoljuje Amerika Franciji le glede prvih desetih letnih anuitet. Da se dovolijo še nadaljnje olajšave, mora Francija dokazati nemožnost plačila, odnosno da bi ameriški predlogi zahtevali težke finančne žrtve. Amerika v prvi vrsti hoče, da Francija znatno zmanjša budget vojne in mornarice.

Matin« javlja iz Newyorika, da namerava Belgija takoj po podpisu pogodbe o

konsolidaciji svojih ameriških dolgov zaprositi pri ameriških vsehbankah posojilo v znesku 50 milijonov dolarjev. To posojilo je že zasigurno.

Francija in Italija se tudi trudite, da bi dobili novo ameriško posojilo. Francija prosí 100 milijonov.

Jugoslovenska vlada je ukrenila primerne akcije, da čimprej uredi svoje vojne dolgove Ameriki in nato zaključi v Ameriki večje investicijsko posojilo. Jugoslovenski delegati, ki imajo nalogo voditi zadevna posojilna pogajanja z ameriškim finančniki in bankami, prispo semkaj koncem septembra ali v začetku oktobra.

Zmagovita francoska ofenziva v Maroku

Podrobnosti ofenzive. — Abdel Krim poražen? — Abdel Krim apelira na francoski parlament

Pariz, 22. avgusta. Listi objavljajo podrobna poročila o pričetku in razvoju francoske ofenzive, ki je na celoti zmagovita in se posamna plemena, bojujoča se na strani Abdel Krima, udajajo Francozom. Iz Rabata javljajo: Operacije v sektorju Tsul so od početka ugodno napredovale. Glavna skupina v centru je izvršila naval, obe krili sta pa izvedli dobro posrečene manevre tako, da sta sovražnika obstreljevali od vseh strani, kar je povzročilo paniko. Izbuge francoske so malenkostne. Pokrajina Tsul je očiščena sovražnika. Plemena so se brezpogojno udala.

General Lyantey je odlikoval več glavarjev in vodil plemen, ki se bore na strani Francije. Odlikovan je tudi bivši poslanec Murat, ki je zastopal Maroko v francoski zbornici.

Vojaske operacije je vodil general Bouchet. Rifovci so bili poučeni o nameravani francoski ofenzivi. Zato so koncentrirali v prve linije močne vojaške oddelke, da zlo-mijo ofenzivo s protinapadi. Koncentracija se je izvršila samo v centru. Rifovci niso računali na eventualnimi manevri Francozov na obeh krilih. Francozi so pričeli z ofenzivo dne 17. t. m. zjutraj. V centru napadajoči oddelki so naleteli na močan sovražnikov odpor. Topniški ogenj, hud in silen, je trajal do 10. dopoldne. Ta čas je sovražnik opazil nevarnost obkoljenja in se je skušal v centru umikati in izpraznjevati prve rove.

Plemena Tsul in Branes so prepričana, da je Abdel Krim popolnoma poražen in da je vsaka njegova protiofenziva brezuspešna.

Pariz, 22. avgusta. »Corriere della sera« objavlja daljše situacijsko poročilo o razvoju francoske ofenzive v Maroku. Poročila iz Pariza potrjujejo v polnem obsegu francosko zmago v sektorju Tsul. Kombinirana brigada, ki operira na zapadu, je v elanu dosegla obronke jugozapadno od Djebeluelba. Srednja kolona, ki ima smer proti severu, je dosegla dolino Uad Hamara. Vzhodna kolona je zasedla Uad Hamaroin južne obroke masiva Tandart. Francoska črta je bila večeraj Msila - Tandart - Beher. Vsa tulska plemena so bila zajeta z vsemi četami in zalogami ter so se brezpogojno udala, ko so videla svoj brezupni položaj. V bojih igra odločilno in važno vlogo aviatika, ki je v dveh dneh na 40 krajih uspešno in strašno bombardirala pozicije Rifovcev.

Za odpravo javnih hiš

Zaključek procesa v Zagrebu. Sodba v ponedeljek

Zagreb, 23. avgusta. (Izv.) Danes dopoldne je bilo končano dokazno postopanje v procesu proti trgovcem in trgovkam z belimi sužnjami. Zasiłanih je bilo celokupno 28 deklic, nekatere so kategorično potrdile, da so bile po zvodkinjah zapeljane in ko so bile enkrat v javni hiši, so bile pod težkim moralnim pritiskom primorane tam ostati.

Državni pravdnik je imel socijalnopolitično zanimiv govor, v katerem je med drugim odločno zahteval, da morajo merodajne oblasti, ki skrbre za socialni red in narodno zdravje, opraviti sistem javnih hiš odnosno sistem »bordelistov«, ker lastniki, kakor je proces dokazal, cinično, neusmiljeno in barbarsko zlorabljajo dekleta in njih materialno ugonabljajo. Je za sistem tolerirane prostitucije po način, ki je od leta 1922 uveden v Zagrebu, t. j. da uprav-

ljajo prostitutke same svoje gospodinjstvo. Navaja statistiko, v koliko se je po tem sistemu izboljšal položaj prostitutk. Nekatere, 16 po številu, so se omožile in so skrbne gospodinjke, druge so se vrnile v svoj stari poklic. Prostitutke same pa so materijalno veliko na boljšem. Zagrebčanke imajo v neki banki že naloženih nad 800.000 Din. Zagovorniki so skušali omiliti težino procesa, ki je naperjen proti lastnikom javnih hiš.

Sodba v tem procesu bo v ponedeljek zjutraj proglašena.

Svečanosti na Lovčenu

Kraljev počet Dalmacije in Črne gore. — Razne priprave.

Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Po poročilih iz Dalmacije in Črne gore se vrše že sedaj najživahnejše priprave za velike narodne svečanosti na Lovčenu, ki bodo dne 21. septembra povodom slovesnega prenosa zemeljskih ostankov vladike in pesnika R. Petrovića Njeguša.

Admiral Prica potuje ob dalmatinski obali in pregleduje vse pristaniške naprave in mornarico. Od Sušaka do Kotora bo vsa naša jadranska obala na dan poseta Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in kraljice Marije slavnostno okrašena in v zastavah. Kraljevska dvojica, ki bo potovala k svečanostim na Lovčenu, pride z Bleda na Sušak in od tam po morju do Kotora. V vseh pristaniščih se ustavi več ali manj časa. V Šibeniku, Splitu, Korčuli, Dubrovniku in v Kotoru pripravljajo kralju sijajen sprejem. V teh mestih ostaneta kralj in kraljica več časa. Po Jadranskem morju potuje kraljevska dvojica na parniku Jadranske plovidbe »Kara-gorgorje«.

Finančni minister dr. Stojadinović in upravitelj Velja Dimitrijević potujeta po Dalmaciji, da dajeta navodila za kraljev sprejem. Finančni minister si je v Splitu ogledal razstavo Jadranske straže. Včeraj je dr. Stojadinović odpotoval proti Kotoru in od tam gre na Cetinje, da vodi kot predsednik slavnostnega odbora priprave za lovsčenske svečanosti.

ODHOD NAŠE DELEGACIJE V ŽENEVO

Beograd, 22. avgusta. (Izv.) V zunanjem ministertvu je končno določeno, da odpotuje naša delegacija dne 2. septembra v Ženevo. Posamni člani delegacije se seštanjo na progi Beograd - Ljubljana. — Zunanji minister dr. Ninčić prispe v Zagreb in od tu potuje dalje v Ženevo skupno s Stepanom Radićem. Delegaciji je pridružen tudi dr. Juraj Krnjević kot Radićev tajnik.

Povratek notranjega ministra

Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Notranji minister Boža Maksimović dospe iz Karlovič Varov v Beograd ter prinese s seboj navodila, ki jih je prejel od ministrskega predsednika Nikole Pašića. Kakor poročajo, je prezident Masaryk večkrat posetil Pašića.

Minister za izenačenje zakonov dr. Srkšić se je tudi povrnil s svojega potovanja po Bosni. Za danes popoldne je sklicana seja ministrskega sveta, na kateri poročajo minister Maksimović o svojem potu k Pašiću.

Trboveljska komisija

Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Ministertvo za šume in rudnike objavlja, da minister dr. Nikić ni imenoval nobene komisije, ki naj bi preiskala socialne in materialne razmere rudarjev trboveljske premogokopne družbe na licu mesta. Dejstvo je, da so se rudarji državnih rudnikov v Velenju na konferenci v Sarajevu pritožili radi preniknih plač ter obenem opozarjali na mezdne plačilne razmere pri Trboveljski premogokopni družbi. Kljub demenziji ministrstva za šume in rude trde informirani krogi, da bo taka komisija odposlana v Trbovlje. Iz nekkih krogov pritiskajo na dr. Nikića, da uvede sploh komisijsnelno preiskavo o poslovanju omenjene družbe.

MEDNARODNI SOCIJALISTIČNI KONGRES

Marseille, 21. avgusta. Večina socijalističnih delegatov je že prispela na redni letni kongres. Nad 1000 delegatov se kongresa udeleži. Zastopane so vse kulturne države, tako tudi Jugoslavija, ruski menjševiki in socijalni revolucionarci. Na dnevnem redu kongresa so: 1. kolonijalni problemi, 2. razorožitevno vprašanje in 3. poročilo III. internacionalne. Med dospelimi delegati so: bivši angleški minister Henderson, Avstrijec dr. Bauer, Scheidemann in predsednik nemškega državnega zbora Loobe.

MEINL KAVA
mešanice za poznavalce
109 L

Ameriško in angleško bojno brodoge v Splitu

Split, 21. avgusta. Z Gruža sta danes priplula dva torpedna brodoge št. 294 in 295 Zedinjenih držav Severne Amerike. Naša mornarica je priredila ameriškim mornarjem iskren sprejem. Na krovu ameriških torpedov je prisel tudi polkovnik Staković, v Splitu ostaneco Amerikanci 12 dni. Posadka šteje 262 mornarjev. Po poročilih prispe v kratkem v Split tudi močnejša angleška eskadra.

CARINSKI TARIFI ZA KLOBUKE

Beograd, 23. avgusta. V trgovinskem ministertvu je intervenirala deputacija tovarnarjev klobukov in obrtnikov za povišanje carinske tarife na uvoz inozemskih klobukov za to, da se zaščiti domača klobučarska industrija odnosno obrt.

Vulkanski izbruh na otoku Santorinu

Atene, 21. avgusta. r. Vulkanski izbruh na otoku Santorinu še vedno trajajo. Ne prestanto se pojavljajo novi otoki, dvigajoč cele površine zemlje iz morja.

Spori v organizaciji makedonskistvujuših

Beograd, 21. avgusta. r. V vsej bolgarski Macedoniji se opaža močno gibanje proti Protogerovu, Ivanu Mihajlovu in vodstvu vojaške zveze. Komitski vojvode posameznih okrožij se nahajajo sedaj s svojimi tolgarni okoli Džumaje, kjer se je pričela konferenca macedonskih revolucionarjev, od katere izida je bistveno odvisna smer bodočega nastopanja macedonskih komitejev. V Džumaji so zbrani komitski vojvode Jos van Brlo, Dasko, Boris Tišov, Pane Ziganški in Petrov ter še nekaj voditeljev manjših skupin. Ostali vojvode, večinoma iz okolice Petriča in Nevrokopa, so sodelovali na konferenci odklonili.

ATENTAT NA ŠPANSKEGA KRALJA

Pariz, 23. avgusta. Tu se še vedno vzdržujejo vesti o najnovšem atentatu na španskega kralja Alfonza, ki je bil izvršen v Santanderju. Kljub demenzijem španskega poslanštva »Havasa«, ki je prva objavila vest o atentatu, še vedno vztraja pri prvotni vesti. Naglašajo, da je na Špankem uvedena na najstrožja vojaška cenzura, ki prepoveduje objavo takih vesti z ozirom na vojaške operacije v Maroku. Vesti o atentatu bi gotovo demoralizirajoče vplivale na garnizije v domovini, na vojaštvo, ki odhaja na fronto, kakor tudi na vojaštvo v fronti.

ODKRITJE RUSKEGA TAJNEGA MORNARISKEGA ARHIVA

Moskva, 23. avgusta. Veliko pozornost v politiki in diplomaciji javnosti vzbuja odkritje tajnega arhiva ministrstva carske mornarice. V palači bivšega carskega mornariskega ministrstva so odkrili arhiv, ki je bil vzidan in spravljen med stene. Z napis posamnih aktov in map kažejo na važnost najdenih dokumentov. Gre pred vsem za vsebino tajnih pogodb, ki jih je carska Rusija sklepala s Francijo in Anglijo.

Sycosofina
V slučaju okuzenja neobhodno potreben!

Borzna poročila.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebška borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curih 1078, London 272.25, Milan 204, Newyork 56, Praga 166, Berlin 13.35, Dunaj 0.0789. Inozemske borze — Curih, 22. avgusta. Predborza: Beograd 9.22, Pariz 24.25, London 25.03, Milan 18.75, Newyork 515.50, Praga 15.27, Dunaj 0.07215. — Trst, 22. avgusta. Predborza: Beograd 9.22, London 133.30, Newyork 27.40, Pariz 129, Praga 81.50, Curih 534.

Iz svetovne politike

Srednjemorska politika

Borba za gospodstvo na Sredozemskem morju je tako stara kakor svetovna zgodovina. Znane so nam iz starega veka egipške vojne, v srednjem veku so bili zlasti dolgotrajni boji med beneško in genovsko republiko. V novem času se razvijajo spornosti, ki bi lahko izvale dalekosežen konflikt. Jadran sega najgloblje v evropski deželni masiv in tu je povzročila svetovna vojna največje izpremembe. Italija si je znala pridobiti dominujočo pozicijo in Jugoslavijo se smatra za drugo jadransko silo. Grška je zainteresirana na Sredozemskem morju pa je šibka in Italija je anektirala Dodekanez, Anglija pa Ciper. Jugoslavija ima pravico do izhoda na Egejsko morje, Bolgarija povdarja, da je posest kakega egejskega prisana za njo življenjskega pomena. Sploh so tu srednjemorska vprašanja, katera se preomotivajo z vidika slovenskega pritiska na morje. Francija in Anglija sta si z mandatom v Siriji in Palestini svoje pozicije v vzhodnem Sredozemskem morju bistveno utrdili in jo hočeta izkoristiti do srajnosti. Srednjemorska stran maroškega problema je vprašanje, ki zadeva razven Anglije, Francije in Spanije tudi Italijo. Na obrežju se razširja italijanski element in to dejstvo vsebuje verjetnost za razvoj sporov, ki utegnejo biti še pravi trnjevi problemi srednjemorske politike. V sedanjem trenutku se nam zdijo problemi v vzhodnem delu Sredozemskega morja številnejši in zapletenejši, pa najbrže lažje razrešljivi, oni na zapadni strani pa pripotestji, toda v svojem notranjem bistvu skrivajo najbrže večje težkoe.

Cerkev k mirovnemu vprašanju

V Stockholmu se vrši, kakor že znano, od 19. do 29. t. m. svetovna konferenca za praktično krščanstvo. Zastopan je ves protestantizem in grško-katoliška cerkev. To je dogodek take dalekosežnosti, da se danes še ne da pregledati. Konferenca ne zasleduje v prvi vrsti zopetne združitev krščanskih cerkev, marveč stavlja v glavnem krščanstvo pred vprašanje, kako naj se obravnava in rešujejo veliki poredni problemi našega socialnega gospodarskega in političnega življenja iz Jezusovega naziranja, kakor stopa pred nas v evangelijih. Navzročijo so zastopniki vseh krščanskih cerkev na svetu, samo rimsko-katoliška cerkev je odklonila vabilo, ker Rim stoji dosledno na načelu, da je on cerkev in da izven rimske cerkve ni blagora. Iz Švice je poslala evan-geljska cerkvena zveza v Stockholmu poslanico, ki se toplo zavzema za stremenjeje po stalnem miru na svetu. Vojna pomeni odkrito nasprotje duhu Jezusa Krista in zato imenoma Kristovega evangelija obsoja vsako politiko nasilja, vsako misel maščevanja, vsak gospodarski egoizem, z eno besedo vse, kar bi moglo pospeševati vsakršne konflikte in proizvoditi razpoloženja proti miru in materijalnemu ter moralnemu blagru človeštva. Izreka se v smislu ženevskega protokola za reševanje vseh konfliktov po obligatornem razsodišču; za varstvo mednarodnega prava in zaščito narodov po Društvu Narodov; za nadaljnje vojaško razoroževanje na temelju mednarodnega sporazuma. Pozornost vsega sveta je te dni obrnjena na Stockholmu.

Posledice nettunskih pogodb

Vsa znamenja kažejo, da nas bodo nove Nettunske pogodbe težko oskodovala. Med drugimi koncesijami, katere si je priborila italijanska diplomacija, se nahaja tudi koncesija glede banke, ki se ustanovi na Reki z italijanskim kapitalom in ki bo imela izključno pooblastilo, da daje kredite, takozvane warrante na blago, ki bo prihajalo v reško pristanišče. Prvotno so mislili, da se hoče s to banko okoristiti samo Italija. Sedaj pa prihajajo na dan zanimive stvari, ki kažejo ta privilej v drugi luči. Koj drugi dan po podpisu Nettunskih pogodb se je podpisala provizorična italijansko-madžarska trgovinska pogodba. Novo italijansko-madžarsko trgovinsko pogodbo je podpisal Mussolini z madžarskim poslanikom v Rimu, g. Nemešem in v prisotnosti honvedskega generala Nagyja. S provizorično trgovinsko pogodbo si Italija in Mađarska medsebojno dovoljujejo razne ugodnosti in olajšave. Med obvezami se nahaja točka, ki stremi za tem, da se mađarska zunanja trgovina kolikor-mogoče privleče na Reko. Tako orijentacija mađarske zunanje trgovine je mogoča samo preko našega teritorija in sedaj razumemo, zakaj je hitela italijanska delegacija, da od nas izvjuje tiste težke koncesije za tranzitno blago, ki bo iz mađarske prihajalo preko naše zemlje na Reko. Te ugodnosti so za Mađarsko tako velike, da umičejo one ugodnosti, ki jih je nudila Mađarski Nemčija s Hamburgom. Kljub nemškemu carinskim tarifarnim olajšavam pa je Mađarska pristala na italijanski predlog glede Reke. To je bilo mogoče samo radi tega, ker je preje Italija doseglja od Jugoslavije znane tarifarne olajšave za ogrski tranzit na Reko. Značilen je datum podpisa nove italijansko-madžarske trgovinske pogodbe, ki se je to jesen zamenja z definitivno trgovinsko pogodbo. Dan po podpisu nettunskih pogodb! Sedaj se bodo nadaljevala pogajanja med italijanskimi in mađarskimi industrijalcem in privredniki. Dne 5. septembra se vrši na Reki pod pokroviteljstvom največje italijanske banke (Banca commerciale italiana) kongres vodilnih bančnikov obeh držav, na katerem bodo razpravljali o finančni plati sklenjenih trgovinskih dogovorov med obeh državama. Tudi mesto kongresa je značilno! Na kongresu hočejo ustanoviti posebno emisijsko banko (Banca d'emissione italiana) s sedežem na Reki. Njen glavni namen bo kreditirati blago v reškem pristanišču za Mađarsko. Banka bo razpolagala s 100 milijoni kapitala. Razume se, da se tako velika in močna

Japonski manevri

Napoved japonskega mornariškega ministra, da se bodo vršili veliki manevri visokomorske mornarice od 4. do 16. oktobra, se označa v japonskem tisku kot odgovor na vaje ameriške mornarice, ki so se vršile pred kratkim pri havajskih otokih. Japonski manevri so velikega pomena iz raznih vzrokov. Udeležili se jih 50 vojnih brodov, 80 vodnih letal in 1 zrakoplov. Manevri se bodo razločevali od dosedanjih v tem, da po washingtonskem dogovoru pripade prvič tipu malih križark, brzim torpednim čolnom, velikim podmornikom in ogromno narastemu zračnemu brodoju velike vloge. Inozemski strokovnjaki so nekaj mislili, da si Japonska ne bo hotela ustvariti prvovrstne zračne sile, toda odkar so francoski izvedenci organizirali japonsko letalstvo je napravila Japonska na tem polju ogromne napredke. Manevri so pomembni tudi radi tega, ker se bodo vršili med kopnim ozemljem in boninskim otoki ki tvorijo skrajno predstražo Japonske v severnem Pacifiku. Osemdeset hidroplanov bo sodelovalo deloma pri obrambi deloma pri napadih na otoke. Nadalje se opaža, da polikusi Japonska topot prvič možnost obrambe v severnem Pacifiku in sicer soglasno z željami močne in vedno še naraščajoče stranke, ki zahteva močno zračno in manj krepko kopno silo. Japonski mornariški departement obrača tako pozornost japonskega prebivalstva na možnost sovražnega napada na zuni ležeče točke Japonske. Napovedani japonski manevri vzbujajo splošno pozornost in utegnejo precej omejiti namene po razoroževanju na morju.

Kaj so Druzi

Druzi, katerih vstaja v Havranu povzročila francoski upravi sirijskega mandatskega ozemlja toliko skrbi, niso pravzaprav kako ljudsko plemo, marveč nekaka verska občina, ki se je počasi vsled prepovedi porok z drugoverci izoblikovala v etnografično enoto. Njihova zgodovina je stara komaj tisoč let, ker je sekto ustanovil šest kalif iz rodbine Fatimidov, ki se je leta 1016. v Kalru proglasil za božjo inkarnacijo. Vera drži svoje tajnosti in njeni pristajši so prihajali najbrže iz raznih vzhodnih rodov. Nasedli so se končno ob Libanonu, kjer stantjeje njihove tri skupine. Havran, ki je sedaj porušeno vstaje, se je približil Druzom zlasti od priznanja avtonomije litanoskega ozemlja pod krščanskim guvernerjem leta 1861. Od takrat so se številne družine Druzov preselile v Velikega Libanona v Havran, kjer je danes 60.000 Druzov, v Libanonu še okoli 50.000 in v Hermonu 45 tisoč. Druzi žive pod voditlji svoje vere v fevdalnem družabnem redu. Druzi se ogibajo vina in tobaka, ne poznajo mnogozenstva in odklanjajo predestinacijo vero Islama. Istotako pa tudi molitve, katero snatirajo za nedopusten poskus vplivanja na božjo voljo. Ozemlje vzhodnega Havrana uživa po pogodbi s francosko mandatsko upravo od leta 1921. dalekosežno avtonomijo. Druzi pa so bili vedno element, ki se da težko vladati. Za orožje splošnih Druzov je okoli 15.000. Posebno so dobri kornjeniki.

banka ne ustanavlja radi luksusa, nego da gre za poslovno izrabo koncesij, ki jih je morala naša država dovoliti Italiji. Na naši Narodni skupščini je sedaj, da Nettunske pogodbe temeljito preštudirajo in da ugotovi efektivno škodo, ki jo utrpi naša država od tranzitnega mađarskega blaga, ki bo romalo na Reko, da tamkaj spajsuje italijanstvo... Dne 5. septembra poseti Rim večji odelek probujajočih se Mađarov, katere bo Mussolini sprejel v svečani avdijenci.

Sodišče

Za jesensko porotno zasedanje v Ljubljani je dosedaj določenih osem slučajev, a jih še nekaj priprate. Prvi dan dne 14. septembra pride na vrsto znani veleselarski trgovec Srobotnik, ki ima na veki trgovec Srobotnik, ki ima na veseptembra se bo zagovarjal Molik iz Planine zaradi umora dveh italijanskih orožnikov v Črnem Kalu.

Imenik porotnikov za jesensko zasedanje porote v Ljubljani. Za jesensko zasedanje ljubljanske porote, ki se začne dne 14. septembra t. l. so bili izbrani za glavne porotnike sledeči gg.: Ivan Kristan, pos., Hlebce pri Radovljici; Ivan Novak, pos. in gostil., Radovljica; Matija Trebar, trg. in pos., Ljubljana, Sv. Petra c. 6; Anton Smolej, posestnik, Dovje; Ivan Švigelj, posest., Brest; Franc Dolžan, pos. in gost., Radovljica; Ivan Debeljak, pos. in gost., Visoko; Franc Furlan, pos., Verd; Ivan Bonač, pos., Topol pri Logatcu; Jernej Kušan, trg. in pos., Kranj; Franc Nagode, pos., Ravnik pri Logatcu; Jože Grlic, pos., Trata; Franc Simončič, pos., Litija; Ivan Remškar, pos., Brezovica; Janez Musič, pos., Blatna Brezovica; Franc Janč, pos., Zgošča; Jakob Kos, pos., Toplice pri Litiji; Jakob Avsec, pos., Beričevo; Franc Gorjanc, trg. in pos., Kranj; Alojz Žnidaršič, pos. in gost. Lož; Valentin Dežman, pos., Lancovo; Matej Turk, pos. in trg., Zg. Zg. Domžale; Anton Zarnik, pos. in trg., Vače; Ivan Dežman, pos., Lesce; Ivan Majhen, pos., Brezje pri Kamniku; Jakob Logar, posestnik, Horjul; Fran Perko, posestnik, Bevke; Martin Colarič, major v pok., Ljubljana; Jernej Novak, posestnik, Trboje pri Kranju; Anton Čepon, pos., Horjul; Gregor Tršar, pos. in les. trg., Brod pri Logatcu; Fran Špenko, pos., Bukovca; Fran Guardia ml., pos., Unec; Rok Kurnovar, pos., Drajville pri Ljubljani; Albin Dolšek, pos. in trg., Grbin pri Litiji; Matija Sušnik, pos., Goričane 5. — Nadomestni porotniki: Ivan Vok, trg., Ljubljana;

Recept filmske zvezde PEARL WHITE

Ce hočete odstraniti grde in nepotrebne dlake, namažite mesto s tanko plastjo pomade »Taky« in pustite 5 minut, da se suši. Po tem času izmilite s hladno vodo — in to je vse. Očarati Vas hoče ta uspeh in bodeite za vedno osvobojeni brijenja, katero je nevarno in šeče povzroča mazole, a dlaka še hujše raste. Ravno tako Vam je nepotrebno se posluževati raznih depilatorov s neprijetnim vonjem.

S neškodljivim in štedljivim »Faki« jemste osvoboditi rasti dlak za vedno.

To je edino sredstvo, katero me je očaralo.

Čuvajte se slabih imitacij. Generalno zastopstvo za celo Jugoslavijo in razposiljalnica:

MIRIČ in KOMP., BEOGRAD
Kralja Milana 44, Telefon 18-69.

Franc Dolinar, pek in pos., Friderik Šerbec, trg., Ivan Zorc, trg., Karol Kregar, trg. in pos., Avgust Jurjevč, trg., Franc Klemenec, trg. in pos., Pavel Dolinšek, prekaevalec; Fran Suštar, trg. in pos., vsi iz Ljubljane.

Vojaški begunci se z drugimi grehi. 22letni Ivan Jeriha iz D. M. v Polju je bil od leta 1922 do 1923 podnarednik pri 1. polku trdnjavske artiljerije v Kragujevcu. Kot tak je dobil 12 dni dopusta, ki pa ga je samovoljno prekoračil za 50 dni. Med dopustom je odpejal v Notr. Goricah Matevžu Pečniku 1200 Din vredno kolo ter ga prodal na Hrvaškem. Nekemu Stegensku v Smariah pri Senčici je izvalil za sina, ki je tudi služil v Kragujevcu, 100 Din in šarkelj. Od svojih podrejenih vojakov si je izposodil manjše zneske v skupni svoti 680 Din. Jeriha, ki je že preстал zaradi poverbe 2 meseca težke ječe, zaradi tatvine pa 3 dni zapore, je dobil tokrat zopet 2 meseca težke ječe. — Fr. Molek iz Planine je tudi samovoljno prekoračil dopust za celih 6 mesecev. Kot vojaški begunc se je izposodil od krojača Petkovska 2000 Din vredno kolo ter ga zastavil v Žireh gostilničarju Janu za 450 Din, denar pa v veseli družbi zapil. Orožnikom je pobegnil v Italijo. Orožniki ga opisujejo kot delomrznega, silno lažnjivega, največjo propalico v rajonu. Pred vojaško službo se je bavil poglavitno s tihotapstvom. Obsojen je bil na 3 meseca težke ječe. — Al. Štefe iz Naklega je izostal od vojakov pri 29. p. p. celih 5 tednov. Med tem je vzel Pavlu Ropretu v Kranju kolo ter ga prodal za 3000 K, denar pa zapil. Obsojen je bil na 1 mesec strogega zapore.

Dekle arotirala nevarnega tatu. 30-letni brezposelni sedlarski pomočnik Ivan Kosirnik iz Spodnje Šiške je nevaren tat. Zaradi tatvin in vlovov je presedel že dvakrat po šest mesecev, enkrat 13 mesecev, enkrat pa štiri mesece. Dne 29. m. m. je prišel v Topol ter iztaknil pri Janezu Keržicu za oknom skriti ključ do vežnih vrat. Odklenil je hišna vrata ter jih od znotraj zopet zaklenil, da je mogel nemoteno brskati po omarah. Zavil je v papir črno gospodarjevo obleko, srebrno uro z zlato verižico in 40 Din denarja pa je spravil v žep. Pri nadaljnjem brskanju pa ga je zalotila gospodarjeva sestra, ki ga je držala toliko časa, da so prišli ostali domačini s polja ter so ga izročili orožnikom. Kosirnik, ki je vse odkrito priznal, je dobil eno leto težke ječe.

Protí odohelelosti deluje s kolestralnim uspehom samo **VILFANOV ŠAJ** kar priznavajo vsi strokovnjaki. — Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. — Proizvajajo: Kem. pharm. laboratorij **M. D. VILFAN**, ZAGREB, ILICA 204 11

Ljubljanski trg

stečeni teden je bil ljubljanski živilski trg z živili zelo dobro založen. Prodajne cene so ostale do malih izprememb iste kot prej, niti ted. le alanina in maslo se je nekoliko podražilo. Tako je stalo: kg govčje mesa I. vrste 18, 19, II. 15, III. 9, kg telečje-ga mesa I. vrste 20, II. 17, svinjine kg I. vrste 2,50, II. vrste 20, 25, slanina 25 do 31, mašč. 30, kostrunovega mesa 14 Din, kozličjevega 20, 22, hrenovk 32, polprekajenih kranjskih klobas 32 do 40. Perutnina: piščanec majhen 12, 15 Din, večji 15, 25, kokoš 30, 35, petelin 35, 40, raca 25, 30, gos 60, domač zajec manjši 8, 12, večji 13, 18. Ribe: kg šlj. 30, čuče 30, postvri 55, 60, kuna 20, mrezn 20, pečenke 15, tonina 40. Liter mleka 2,50 do 3, surovega masla 45, 50, čajnega masla 60, masla 40, 50, bolinjakega sira 38, sirska 8 do 10. Par jaje 2,25 do 2,75. Kg belega kruha 6,50, črnega in rženega 5,50. Sadje: kg luksusnih jabolk 8 do 10, jabol. I. vrste 6 do 7, II. vrste 5, III. vrste 3 do 4, luksusnih hrušk 10, 12, hrušk I. vrste 7, 8, II. 4, 6, III. 3, 4. Kg orchov 12 Din, češpelj 4 do 8. Zelenjava: kg solate 3 Din, 4,50, radiča 3, zgodnjega zelja 2, 2,50, ohra 3, 4, kislega zelja 4, karfiol 10, 15, kelerabte 2, 2,50, špinacea 6 do 7, paradižnikov 4, 4,50, kumar 75 do 1,50, 100 kumaricov za savanje 10, buš 1, 1,50, graha v stročju 4 do 5, fižola v stročju 1,50 do 4, 5, 5,50, 6, 6,50, fižola 3 do 4, 4, 4,50, 2,50, česna 15, krompirja 1 do 1,25, repe 75 do 1, 1,50, repe nove 3 Din, zelenjavo za 1 do 8 do 9 Din.

Odmev doeh tragedij

Zakaj je šel Podobnik v smrti — Obdukcija trupla v Vevčah je dokazala, da gre za samomor

Kakor je lansko leto rasburil Rožno dolino tragičen slučaj Antona Cundra, ki se je ustrelil na vrhu posestnika B., tako je bil včeraj predmet splošnim govoricam tragičen konec plesarskega pomočnika Ivana Podobnika, ki je šel radi nesrečne ljubezni v pregodno smrt. Dasi se niso znane vse podrobnosti vzroka te tragedije in je skoraj gotovo, da je Podobnik dejanje storil v duševni depresiji. Že so se našli zlobni elementi, ki skušajo sedaj zvaliti krivdo za samomor na rame nesrečne ljubljence pokojnega, Dragice Klobučarjeve. Baš ni dosti manjkalo, da niso nekateri histerične terjajke linale mladenke, ki vendar ne more odgovarjati za smrt Podobnikovo. Sedajni slučaj živo spominja na početje gotovih elementov, ki so hoteli pri početju pokojnega Cundra dejansko napasti hčerko posestnika B., smatrajoč, da je ona kriva njegove smrti. Res temne in globoke so ljudske strasti. Lepa Rožna dolina je razburkana in vznemirjena. Treba pa je slučaj reeno premotriti. Da je pokojni Podobnik svoje dejanje res izvršil v silni duševni depresiji, dokazuje dramatičen njegov nastop v zadnji noči njegovega življenja. V nastopnem hočemo na kratko opisati ozadje in motiv njegovega obupnega dejanja.

Podobnik, v ostalem simpatičen in marljiv mladenič, se je pred približno dvema letoma seznanil s takrat 18 letno trgovsko sotrudnico Dragico Klobučarjevo. Med obema se je razvilo prirčno ljubavno razmerje, ki so je pa kasneje kalili ljubosumni nastopi ljubimca. Podobnik je bil namreč silno razdražljiv človek, prepričan se je za vsako malenkost in če se je Dragica samo slučajno ozrla ali vrgla pogled na drugega, pa je bil ogenj v strehi. Zato so postajali odnosi med obema ljubimcema zadnje čase zelo napeti. Podobnik je svoji izvoljenki večkrat gozil, da jo usmrti ter jo je tudi pretepal.

K vsemu temu se je še pridružil tretje. Dragica je izvedela, da je Podobnik italijanski državljan, da ni optiral za naše državljanstvo in da je zato ne poroči. Dragica, pošteno dekle, je odločno zahtevala, da Podobnik ukrene vse potrebne korake, da se lahko ž njeno poroči, ker ni hotela živeti v takozvanem divjem zakonu. Razmerje med obema se je od tega dne še poslabšalo. Podobnik, že od narave razburljiv človek, je postal vedno agresivnejši. Podpihal so ga k temu tudi drugi, kar je običajno v rodnodolskem miljeju. Dragica, videč, da tako življenje ne more trajati večno, se je odločila, da napravi vsemu konec. Te dni je svojemu dragemu pisala pislo, polno trpkosti vsebine, v katerem je povdarjala, da je njuno razmerje končano, ker ne more več prenašati njegovih očitkov, kakor tudi ne njegovoga trpljenja. Pristavila je komčno, da lahko on (Podobnik) še vedno govori ž njo. Pismo je dovedlo do katastrofe...

Podobnik je prejel pismo v torek 18. t. m. Pismo ga je vidno potrolo. Hodil je povešene glave okoli, bil je molček in nepristopen. Vsaokumar, kogar je srečal, je pravil, da je »njegov čas prišel in da mora nekam...« To je trajalo tri dni pred samomorom...

Dramatičen zadnji nastop

V četrtek je bil Podobnik ves dan čudno zamišljen, bil je še bolj molček kot ostale dni in tudi jedel ni mnogo. V njegovi duši se je že odigraval težak duševni boj. Užaljeno samoljublje je zahtevalo zadostanja, ki kričalo po osvetti... Podobnik je še trdno odločen, da napravi konec vsemu. Zvečer so ga videli pasantje, kako je hodil ob železniški progi, zamišljen gor in dol, komčno pa se je okrenil ter odšel proti hiši svoji.

je izvoljenke, ki stanuje v Rožni dolini, cesta XV, hiša šte. 7. Mirno je vstopil Podobnik v skromno sobico svoje izvoljenke, ki je ležala v postelji, kajti imela je slien zobobol. Podobnik je Dragico mirno pozdravil in zapletla sta se v živahen pogovor, obravnavajoč dnevne dogodke. Nenadoma je Podobnik umolknil. Mučen molk je Podobnik prekinil s patetičnim vzklikom: »Dragica! Danes sem jaz nevaren človek! Kamor pojdem jaz, pojdeš tudi ti... Naj bolje je, da pokličete policaja...« Začuden je pogledala Dragica svojega izvoljenca, toda v tem hipu se je zasvetil v njegovi roki dolg nož in grozeče je povdarjala: »Zahtevam, da me prosiš odpuščenja in prisežesh, da ljubiš samo mene!...« Pri tem ji je nastavil nož na grudi. Pod vrisom teške in strasti polne grožnje je Dragica padla na kolena in ga prosila odpuščenja. V naslednjem trenutku pa ji je uspelo, da mu je izvila nož iz rok in ga vrgla od sebe. Podobnik se je sedaj umiril, potegnili iz žepa dozo in ponudil Dragici cigareto. Nato se je vsedel k njej na rob postelje ter se zopet mirno razgovarjal. Točno o polnoči pa je nenadoma, kot bi ga nekaj pičilo, šnil po konci in resignirano izjavil:

»Moj čas je prišel! Moram nekam...« Poslovil se je še enkrat od Dragice, jo poljubil... ter odšel v temno noč, smrti nasproti. Drugo jutro so ga našli mrtvega...

Prisiljena smrt v Vevčah

Tragedija v Vevčah je deloma pojasnjena. Sicer so še nekateri momenti nejasni, vse okoliščine in indicije pa kažejo, da gre za samomor nesrečne mladenke, 17 letne šefke Zajc. To potrjuje tudi dejstvo, da se je našel samokres, s katerim je bila nesrečna šefka ustreljena, odnosno je izvršila samomor, kar je razvidno iz spodaj navedenega obdukcijskega poročila. Samokres, »Trommer pištola«, se je našla v sosednji sobi, skrita v nočni omari. Domneva se, da so roditelji sami položili pištolo tja. Glasom izpovedi izvedencev je bila pištola prek kratkim rabljena. Iz nje je bil izstreljen en strel. Patrona se je pač našla v pištoli.

Obdukcija

Včeraj popoldne je sodna komisija pod predsedstvom preiskovalnega sodnika, dr. Karvine izvršila obdukcijsko trupla. Obdukcijsko sta izvršila dr. Avramovič in dr. Divjak. Obdukcijsko poročilo vidi: Strel gre nad zgornjim robom petega rebra, je prodrl oronik ter šel skozi spodnji konec sra in je izšel skozi deseto medrebrje. Vstrel je nekoliko manjši kot izstrel. Vsaka zdravniška pomoč bi bila brezuspešna, tudi če bi sledila na lico mesta. Iz okoliščine, da je bil strel oddan iz najneposrednejše bližine, kar se da sklepati, ker je vetrovna ožgana od dima, kakor tudi iz dejstva, da je šel strel posebno od zgoraj navzdol, je razvidno, da gre za samomor.

Ce bi bila Zajčeva zadeta od tuje roke, potem bi bil strel verjetno vodoraven. Razen tega in ker se nahaja stanovanje na podstrešju ter pelje iz kuhinje samo eno okno na streho, je izključeno, da bi kdo mogel pri belem dnevu zleati na streho, istotako pa je tudi neverjetno, da bi prišel po stopnicah, ne da bi ga opazili sosedje in ustanovalec.

Paternost, ljubimec šefke Zajc, je bil na podlagi prvotnega suma aretiran. Izpuščen pa bo v kratkem, ker dokazuje svoj alibi. Pri hišni preiskavi so se našli tudi zapiski in korespondenca pokojne, iz katere je razvidno, da je bila Zajčeva v preprihu s Paternostom, vendar ni bil ta prepri hudega značaja.

Sport

Zakaj napreduje beogradski nogomet?

Nogomet BNP, ki je spadal še pred par leti k bolj zastalim nogometom JNS, se je v zadnjem letu dvignil do zavidne višine. Najprvo je meril svoje sile z zagrebškimi klubi, torej z najmočnejšim nogometom države. V tej borbi je beogradska Jugoslavija gladko premagala najjačjega konkurenta, zagrebškega Gradjanskega ter si lani priborila državno prvenstvo. Tudi letos je obdržala to najvišjo nogometno trofejo. Sedaj si je beogradski nogomet priboril tudi v mednarodnih prijateljskih tekmah z najjačjimi srednjevropskimi, razven tega še s profesionalnimi moštvi siljane zmage. Najprvo je potoklja Jugoslavija praško Slavijo in v nedeljo je BSK odpravil dunajsko Admiro s siljano zmago 5:0.

To so dokazi, o katerih ni mogoče dvomiti. Beograd igra izvrsten nogomet. Njegove tri najpomembnejše vrline so: visokokultivirana tehnika, izreden start, vzdržljivost, kombinacija, strastna volja do zmage.

Vse te vrline niso prišle same od sebe. Igrači trenirajo sistematično trenirajo! Nogomet pojmujejo pač kot resen posel.

Vse to pa ne bi izdalo, da ne vladajo v BNP naravnost vzorne razmere. Idealna sloga, skupno delo! Nikoli ne čitamo, da te podsavez kaznuje dobre igrače svojih prvih beogradskih klubov, ker se odborniki tega podsaveza zavedajo, da ustvarjajo s takimi kaznovanji sovraštvo, da ugonabljajo slavo in onemogočajo klubom v takem slučaju razvoj. Državni in podsavezni prvaki, Jugoslavija bi se sramovala diktirati v podsavezu kazni proti prominentnim igračem BSK pod pretvezo »sportne discipline«. Kadar doseže podsavezno prvenstvo, stori to v postnem, odprtem, ravnopravnem dvoboju z BSK. To je pravo realno stališče

Kupite Inar

nogavic s žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“ da se preprečate, kako en par traja kakor štirje pari drugih. Dobivajo se v prodalnah. Nogavice brez žiga, ključ so ponarejene. 94-V

V čolnu iz kavčuka Te dni je prisil v Trst mlad nemški sportnik Karel Schott, ki potuje v čolniku iz kavčuka in Jodfjo. Čolnik tehtja z vso opremo okoli 34 kg. Dnešje je prebrodil Dunav, Gardsko jezera, Mincio, Pad in je prišel po morju iz Benetk v Trst v enem dnevu. Iz Trsta odpluje ob obali Jadrana do Grčije, ob Mali Aziji, skozi Sueski prekop in Rdeče morje v Perzijski zaliv do glavnega mesta Indije

V kraljevski vili „Suvobor“

Beogradsko »Vreme« prinaša poročilo svojega blejskega poročevalca, v katerem opisuje življenje v kraljevski vili »Suvobor« na Bledu. Poročilo, ki bo zanimalo tudi našo javnost, se glasi nastopno:

Kraljevska rodbina ostane na Bledu še kakih 15 dni, če bo solčno vreme. Kralju in kraljici zelo ugaja Slovenija, ki je pravi veliki park, s cestami kakor z alejami, z divnimi borovimi gozdovi, jezeri, srnami in zajci. Po vodah švigajo postrvi. Med gozdomi leže mesteca, cerkvice, bele hišice, sanatoriji in šole. Tvornice so kakor bolnice. Kralj in kraljica se posebno dobro počutita, odkar hodita na lov. Kraljica se vrata z lova zelo dobre volje, ker ji puška redko zgreši cilj. Pred par dnevi je ubila 4 divje koze, kralj jih je doslej skupno zadel 6. Najbolj vesele so večerje po lovu, ko je bil v gostih tudi minister prosvete. Ves svet pozna g. Veljo Vukičevića, da je strasten lovec. Ali pri večerji na dvoru se vedno prepira o svoji lovski sreči.

Nisem maral streljati na mlade koze. Tako mladih ne streljam rad. Pozneje se mi je prikazala mati, pa zopet nisem hotel ubiti otrokom majke...

Družba za mizo se smeje od srca. Vsi so prepričani, da g. Vukičević ni sprožil niti enega strela.

Dvor je še vedno pod vtisom iz Zagreba. Oba, kralj in kraljica, sta navdušena od sprejema. G. Stepan Radić jih je posebno

pomiril, ko je trdil, da dež ni škodoval ljudem.

Ni se de, da je dež padal. Pri nas pravijo, da dež nadleguje samo kokoši, sokolov pa ne. Sokol stresa krila in vzletí... Radičeve besede jemljejo na dvoru v zabavnem smislu. Tudi kraljica smatra, da je Radić originalen človek in zelo prijeten pripovedovalec.

Kralj se je že odpočil. Vstaja zgodaj, običajno ob 7. Čita in dela. Nato se sprejema po vrto ob jezeru, kjer cvetejo kraljevske rože.

Popoldne igrajo tenis. Ne upuste ga nikoli. Navadno igra kraljica, knežinja Jelena, knez Pavle in gđ. Dara Pašić, ki jo je kralj povabil v goste.

Prestolonaslednik Peter živi svoje posebno življenje. Točno po idealnih predpisih zdravniške vede. Dete se razvija, kakor hočejo zdravniki, na grame! Nikoli se ni plakalo. Se pa že jezi. Jezi se, ker ga vsak hip oblačijo za fotografa. Jezi se tudi na svoja dva bela zajčka, kadar ju kliče, da ju napita, pa se mu ne odzoveta. Kliče ju po srbsko, angleško, rusko ali nemško. Ko ga ne razumejo, se razjezi. Drugače se vedno smeji. Ga. Despić iz Sarajeva pravkar modelira njegovo bisto blizu njegove male lesene hišice v vrto, kjer preživlja vse popoldneve s svojimi zajčki, obkroža ga popoln mir, ki ga moti le melanholično zvonjenje zvonca želje za bližnjega otoka sredi blejskega jezera.

Šolstvo

Državna gimnazija v Mariboru, začetek šolskega leta. V ponedeljek 24. avgusta so vsi ponavljalniki in dodatni izpiti za četrtošolce; od torika (25. avg.) dalje so nižji tečajni izpiti (mala matura) za četrtošolce. Od četrta (27. avg.) do ponedeljka (31. avg.) so ponavljalniki in dodatni izpiti za ostale razrede in sicer v četrtek (27.) iz matematike, fizike in risanja za prve 3 razrede, v petek (28.) iz matematike za višje razrede, v soboto (29.) iz vseh jezikov za vse razrede, v ponedeljek (31.) iz ostalih predmetov za vse razrede. K vsem tem izpitom se morajo vsi zadevni dijaki zglasiti ob napovedanih dneh točno ob 8. uri zjutraj. Na zamudnike se ne bo oziralo. V torek 1. septembra so sprejemni izpiti za I. razred; vpisovanje zanje bo tega dne od 8. do 10. ure (skrstni mlilstom in zadnjim šolskim izpričevalom, ki se lahko pošljeta tudi prej); točno ob 10. uri se prično izpiti sami. V sredo 2. septembra bo splošno vpisovanje dijaštva; novodošli dijaki (z drugih zavodov) se oglašijo od 10. do 12. ure pri ravnatelju; domači dijaki lanskega leta pa v gimnazijski veži, in sicer za višjo gimnazijo ob 11. uri, za 1. in 2. razred popoldne ob 3. uri, za 3. in 4. razred ob 4. uri. Vsek se mora izkazati za lanskim izpričevalom. S tem je redno vpisovanje zaključeno; pozneje se sprejemajo dijaki le na posebno prošnjo. Nadaljnja in podrobna obvestila so razvidna iz oglasa v gimnaziji.

Vpisovanje na Državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani se vrši za učence I. letnika dne 10. in 11. septembra od 9. do 12. ure dopoldne. Sprejemajo se lanski absolventi IV. razreda srednje oziroma meščanske šole, ki predložijo izpričevalo o nižjem tečajnem oziroma končnem izpitu, absolventi prejšnjih let pa tudi brez nižjega tečajnega oziroma končnega izpita. Za učence in učence II. letnika je naknadno vpisovanje dne 12. septembra od 10. do 18. ure. Prvi deklinski letniki so napolnjeni in se ne sprejme v I. letnik nobena učenka več.

Otvoritevna služba božja bo dne 14. septembra ob 9. uri v križevniški cerkvi. Po službi božji se zberou učenci in učence v

svojih razredih. Kdor bi 14. septembra ne prišel ali ustmeno oziroma pisмено ne upričil svoje odsotnosti, se bo smatral za izstopivega in se bo sprejel na njegovo mesto drugega oziroma druge. — Ponavljalniki izpiti bodo dne 9., 10. in 11. septembra. Podrobna razdelitev je razvidna iz razglasa na deski pred ravnateljsko pisarno. — Radi ravnarja se naznanja, da je z odlokom g. velikega župana št. 974 dovoljeno učencem in učenkam zgornjega zavoda stanovati izven Ljubljane lo največ 10 km. — Starši, vpisujte svoje sinove v dvorazredne trgovske šole, ki so tako organizirane, da vzgoje v kratkem času sposoben trgovski naraščaj. Zato se pripravite zlasti trgovcem, da vpisujejo svoje sinove naslednike v imenovane šole, ki, kakor nekaj »Mahrova« šola, posajajo gojencem zaokroženo teoretično znanje iz trgovskih disciplin, katero potrebujejo kot poznejši samostojni trgovci. Absolventi pa, kateri nečejo vstopiti v trgovsko prakso, imajo odprto pot k pošti, železnici, v šolo za geometre itd., ker se smatrajo enakopravne z absolventi VI. razreda gimnazije. Glede vojaškega službovanja je priznan absolventom dijaški rok.

nesti rojstni list in šolsko izpričevalo. Dosedanjim in modošnji dijakij se vpisujejo v I. do VIII. razred dne 2. in 3. septembra od 10. do 11. ure. Ponavljalniki izpiti se vrše od 24. do 31. avgusta po posebnem razporedu.

Christofov učni zavod v Ljubljani, najstarejša in najbolje obiskovana, držav. koncesionirana zasebna šola za stenografijo in strojepisje, vpisuje vsak dan na Dombranski cesti 7. — Korespondenčno pismo. — Debata. — Desetprstni sistem. — Veliki pisalniki strojev raznih sestav. — Vplovina 10 Din, mesečna šolnina 120 Din. — Zavod preskrbuje absolutnem službe. — Gojenci, ki se vozijo v šolo, obiskujejo lahko trikrat na teden celodnevni pouk, da si prihranijo na vozniini. — Šolsko leto prične 1. oktobra ob 8. uri. 1541/n

Na državni realni gimnaziji v Novem mestu se vrše vsled razpisa velikega župana v Ljubljani z dne 19. t. m. sprejemni izpiti v prvi razred dne 2. septembra namesto dne 4. septembra, vpisovanje v ostale razrede pa dne 3. septembra namesto dne 5. septembra. Služba božja bo dne 4. septembra. Začetek pouka dne 5. septembra. Natančnejši podatki na uradni deski.

Prosveta

Program beogradskih gledališč

Upravnik beogradskih gledališč, g. V. Živojinović je beogradskim novinarjem prask razložil program drame in opere v jesenski sezoni. V dramati bodo igrali sledeči program:

Iz domače književnosti: Dočinović »U zatišju«, N. Bartulović »Bijedna Mara« (premiero bo režiral avtor sam), Steva Sanović »Smrt Uroša«, M. Predić »Pukovnik Jelić«, V. Janković »Robovi«, M. Bogović »Božji čovek«, Ivo Vojnović »Dubrovačka trilogija« in Ivan Cankar »Kralj na Betalnovi«.

Iz tuje literature: Beaumarcher: »Figarova poroka«, Moliere »Sola za žene«, Portoriche »Zaljubljeni žena«, Kistemeker »Ljubezena«, Gerald »Ljubiti«, Savoir »Kaj žena hoče...«, Pierre Wolf »Polomljena kralja«, Shakespeare »Julij Cezar«, Cheridane »Rivali«, B. Shaw »Sv. Ivana«, »Cezar in Kleopatra«, Pirandello »Šest oseb išče avtorja«, Schiller »Razbojniki«, »Spletka in ljubezena«, Calderon »Salomejski kmet«, Benavente »Veselo mesto«, Viničenko »Laže«, Strindberg »Igra mrtvih«, Bjornson »Preko naše močje«, Ibsen »Solnes«, L. Tolstoj »Fjodor Ivanovič«, Shakespeare »Zimska bajka«, Pribeševski »Radi sreče«.

Opera vprizori: Hristič »Suton«, Musorgski »Boris Godunov«, Wagner »Lohengrin«, Rubinstein »Demon«, Masenet »Thais«, Verdi »Othello«, Smetana »Tajna«, Janáček »Jenufa«, Konjović »Vilina vev« in reprize Puccinijevih oper.

IX. umetnostna razstava »Kluba Mladih«. V nedeljo dne 23. avgusta ob 11. se otvori razstava slik in kipov v Akademskem domu na Miklošičevi cesti št. 5 v dvorani, kjer je bila tudi že leta 1921. in 1923. Običajna vabila posameznikom se niso razposlala, zato vabimo tem potom občinstvo in korporacije. Odprta ostane le kratko dobo in sicer dnevno od 10. do 1. ure in od 3. do 6. Opozarjamo, da je ob tej priliki izdana monografija s 25 ilustracijami obeh umetnikov in se dobi pri blaginji.

Pirandello je napisal novo dramo: Penzionisti spomina.

Moderna glasba potom radija. Na Dunaj je prispel glasbeni direktor oddajne postaje Newcastle, ki pripada angleški družbi British Broadcasting Co., g. Édouard

Clark in obiskal svojega nekdanjega učitelja, slovičnega skladatelja Arnolda Schoenberga. G. Clark je pripovedoval, da prireja njegova postaja dva, tri koncerte na dan. Njegove koncerte posluša nad 700.000 abonmentov. Umetniški zbor, s katerim prireja g. Clark svoje radiokongerte, je dokaj velik. S tem zborom lahko izvaja moderne skladbe tudi največjega obsega. Na pr. Schoenbergovo težko skladbo »Gurrelieder«. Clark je že izvajal Schoenbergov kvartet »Verklärte Nacht« potom radija. Delo je zapustilo med abonenti globok vtis.

Klavirje, pianine - harmonije

na najcenejši OBROKE prodaja in posoja
Alfonz Broznik, LJUBLJANA 2896
Mestni trg 3 (poleg magistrata). — Velika zaloga vsega glasbenega orodja, strun itd.

— Sienkiewicz, »Potop«. Iz poljsčine prevzel dr. Rudolf Mole, 5. in 6. snopič. V Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga. Cena Din 25 s poštnino vred. V Sienkiewiczovih delih, katere izdaja Tiskovna zadruga, je izšel roman »Potop« 5. in 6. snopič. Nadaljni snopiči izidejo v kratkem.

— Šaljapin priredi meseca oktobra koncert v Pragi.

— Najmodernejša gledališča v Evropi je najbrž hamburško gledališče Thalia. Tekom zime bo predstavljal sledeča, vsekolzi moderna dela: Georg Kaiser »Gats«, Max Mohr »Rampers«, Sling »Pong-Majong«, Pirandello »Vsak po svoje«, V. Jevretnov »Teater življenja«, Cotton Randolph »Dež«, Dregely Liptay »Rudeči mož«, Bronnen »Renski uporniki«, Shaw »Nazak k Metuzalemu«, Hans Johst »Veselo mesto«.

— Nova Hindemithova pantomina. Tudi pri nas znani modern nemški skladatelj Paul Hindemith je napisal pantomino »Demon«, ki se je te dni vprizorila v Muenchen. Glavno vlogo »druge deklice« je plesala nemška plesalka Marion Herrmann, demona pa plesalec Bruno Tillessen. Libreto pantomine je napisal Max Krell. Pantomina predstavlja strah človeka pred demonom in istočasno človeško hrepenenje po demonskem svetu. Delo je obogatil Hindemith z izredno lepimi plesi »pisanih trakov«, rdečega divjanja, »zaprtih orhidej«, »splašenih lastovic« itd. Pantomina je dosegla velik uspeh.

— Omejitve šolskega obiska ljubljanskih šol: Poročajo nam: Kakor znano, so se do zdaj izjemoma pripuščali odn. sprejemali otroci v mestne ljudske šole tudi iz dežele, zlasti iz bližnjih krajev ob železnici in se vozili zjutraj v šolo, popoldan pa domu. To so bili predvsem otroci železničarjev in pa premožnejših slojev. Ker bodo z novim šolskim letom ljubljanski šolski okoliš na novo določeni in strogo omejeni, bo temu posledica ta, da se, kakor čujemo, zunanji otroci v bodoče v mestne ljudske šole ne bodo mogli več sprejemati. Sicer so pa mestne ljudske šole ljubljanske zadnji čas natrpano polne, novih (2) šolskih poslopij pa, dasi nujno potrebnih, mestna občina zidati ne more, ker so ji klerikalci, socialisti in komunisti zapustili pred dvema letoma nad 40 milijonov dolga, za katerega je treba odplačevati amortizacijo in obresti!

— Državna realna gimnazija v Ptuju. Šolsko leto 1925/26 se prične 1. septembra 1925. Vsprejemni izpiti za prvi razred je v torek 1. septembra od 9. dalje. Vpis za ta izpiti je isti dan od 8. do 9. ali tudi v prejšnjih dneh predpoldne, za kar je treba pri-

— Omejitve šolskega obiska ljubljanskih šol: Poročajo nam: Kakor znano, so se do zdaj izjemoma pripuščali odn. sprejemali otroci v mestne ljudske šole tudi iz dežele, zlasti iz bližnjih krajev ob železnici in se vozili zjutraj v šolo, popoldan pa domu. To so bili predvsem otroci železničarjev in pa premožnejših slojev. Ker bodo z novim šolskim letom ljubljanski šolski okoliš na novo določeni in strogo omejeni, bo temu posledica ta, da se, kakor čujemo, zunanji otroci v bodoče v mestne ljudske šole ne bodo mogli več sprejemati. Sicer so pa mestne ljudske šole ljubljanske zadnji čas natrpano polne, novih (2) šolskih poslopij pa, dasi nujno potrebnih, mestna občina zidati ne more, ker so ji klerikalci, socialisti in komunisti zapustili pred dvema letoma nad 40 milijonov dolga, za katerega je treba odplačevati amortizacijo in obresti!

— Državna realna gimnazija v Ptuju. Šolsko leto 1925/26 se prične 1. septembra 1925. Vsprejemni izpiti za prvi razred je v torek 1. septembra od 9. dalje. Vpis za ta izpiti je isti dan od 8. do 9. ali tudi v prejšnjih dneh predpoldne, za kar je treba pri-

— Deška in deklška meščanska šola na Jesenicah. Ponavljalniki izpiti se bodo vršili 29. in 31. avgusta od 8. dalje. Vpisovanje bo 1., 2. in 3. septembra od 8. do 12. Dne 5. septembra se prične redni šolski pouk, Natančnejša poljsnina pri ravnatelstvu.

— Državna dvorazredna trgovska šola v Celju. Vpisovanje za šolsko leto 1925/26 bo 1. in 2. septembra 1925. V prvi letnik morajo vstopiti oni, ki so dovršili štiri razrede srednje ali meščanske šole in so napravili nižji tečajni ali končni izpit. V II. letnik oni, ki so dovršili prvi letnik državne dvorazredne trgovske šole ali enake privatne šole s pravico javnosti. K vpisu je prinesiti krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Ponavljalniki izpiti se vrše 28. in 29. avgusta t. l. Natančnejši njih spored bo na uradni deski. Poznejše izpremembe, ki bi nastale vsled višje odredbe, bodo razvidne na uradni deski v šoli.

Julijska krajina

— Radi krvave grize je umrlo več otrok v Poljubinu in Zabačah na Tolminskem. Izdane so stroge zdravstvene odredbe.

— Število slovenskega učiteljstva v Julijski krajini je od leta 1918 dalje padlo od 800 na 600, organiziranih na 500. Zajedno pada število šolobvezne mladine. Za šolstvo je doslej še najboljša na Gorškem. Tu pride en naš učitelj na 500 prebivalcev, na Tržaškem na 700 in v Istri komaj na 2000 prebivalcev. Zalostna šolska slika je to in najbrže bo še vedno bolj žalostna, ker je namen »odrešenikov« Julijske krajine, pahniti »drugorodce« v temo analifabetstva.

— Po Istri hodijo sleparji, ki skušajo pregovoriti kmete, da bi jim prodali svoj žitni pridelek. Poslušujejo se pri tem zvičaj in laži. Pravijo, da bo letos cena žitu nizka in da se je bati celo, da bo vlada rekvirirala ves letošnji pridelek in da bo plačala komaj polovico vrednosti. Pulski prefekt je izdal radi tega okrožnico na županstva, v kateri zahteva, da se oni ljudje, ki hočejo tako opehariti ubogega kmeta, nemudoma naznanijo oblasti. Čudno vendar, kaj je vse mogoče v tej nesrečni Istri!

— Peklensko strankarsko sovraštvo je doma pri klerikalnem »Pučkem Prijatelju«. Urednik »Istarske Riječe« g. Ivan Stari in upravitelj posojilnice v Pulji g. M. Crljenica sta se na potovanju po važnih opravkih ponesrečila in sta morala radi ran v bolnico v Benetkah. »Pučki Prijatelj« pa se naravnost veseli te nesreče in zraven nesramno napada oba gospoda. Klerikalni izprijenec je zmožen vsake lopovščine.

— Za državne vpokloence. Fašistovska organizacija v Pulji se je zavzela za stare državne vpokloence in poslala ministrstvu buzojavko s prošnjo, da naj se jim odmeri italijanska pokojnina in sicer takoj, ker ob dosedanjih avstrijskih ne morejo več živeti.

Mama — mama,
glej to je pravo »GAZELA«-milo, ki se tako krasno peni, da snažno in belo perilo ter prihrani trud in delo.

GAZELA MILO

Hasse Z.

Lilly Večer

Priav sem stopil v hotelsko sobico. Sobarica je prinesla luč, položila je na umivalnik dve beli brisači ter mi voščila lahko noč.

Sam sem, sam s svojim psom, ki leži pod mizo in me gleda s svojimi otožnimi očmi. Te njegove oči vise na meni že od jutra in ne morem, ne morem jim odgovoriti.

Zjutraj je bilo. Jutro, kakor vsako drugo. Solnce je vzhajalo ob določeni uri — samo jaz sem vstal prezgodaj. Prišli so gori po mojo prtljago, oblekel sem se kot v sanjah in stopal tiho po starih hodnikih velikega gosposkega dvorca.

Prišel sem na dvorišče. Tam je stal kočijaž, stali so konji, stari mili konji. Vsi zastori na oknih so bili še spuščeni. Povsod so še spali, ker so se iz previdnosti poslovili od mene že prejšnji večer. Morje je valovalo mirno in tiho, je galeb se je včasih zganil nad morskjo gladino.

Odšel sem zopet gori. Na moji mizi je ležal kup papirjev. To so bila stara pisma in stare pesmi, ki sem jih pozabil v sobi. Vzel sem jih in odšel zopet po stopnicah dol. Grem po temnem hodniku, Povsod je zelo, zelo tiho. Vsa dekleta še spe. In bilo mi je, kakor da vidim, kako leže in Lilly je med njimi najlepša.

Tu so njena vrata. Kolikokrat sem stal tam in ji voščil lahko noč. In videl sem skozi linico do polovice sobe, nič več.

— Lahko noč!
— Lahko noč!
Ah, Lilly to je grozno. Zakaj se mo-

rava ločiti, zakaj ne smem ostati tu, ah, ko bi smel ostati — noče se mi v mesto. Toda ne, hočem tja! Sovražim te večere tu. Tema me oklepa kot težke verige. In v takih trenotkih te preziram, Lilly. Malenkostna si, tako strašno malenkostna. Saj se te ne smem niti dotakniti. Postaneš majhna deklica, kakor drobtinica se mi zdiš v tem svetovzem vrtincu.

Vse drugače je zjutraj! Tu si nenkrat velika, razposajena in krasna, kakor narava sama. Lilly, rad bi te videl vedno samo v solncu.

Spodaj me kličejo. Hitim doli in odpotujem. Vozim se mimo polja, mimo gozdov in travnikov prispev upehan v mesto, kjer me nihče ne pozna.

Zdi se, da je v sobici prehlad ro, dasi je majhna. Luč sveti motno in tu so še te oči mojega psa. Sicer je v sobi tudi postelja, toda spati ne morem. Rajši bom ves čas sedel in razmišljal...

Lillyni lasje so povsem plavi, so kot zlato, a njene oči so temne. Zunaj vlada živahno vrvenje. Ropotajo koleca, smejo se ljudje. Zakaj se ljudje ponoči smejo? Podnevi so pa tako resni in zamisljeni.

Oklo na nasprotni strani je razsvetljeno. Menda sedi tam nekdo pri delu ali pa popivajo in igrajo v karte.

Lilly zdaj spi — ah ne, še je pokonci. Vem, da je še pokonci. Uboga, dobra Lilly, tvoj papači je zelo strog, ti si pa mlada, tako mlada. Gotovo boš imela mnogo častilcev.

Ne glej me tako, Done! Tesno mi je pri srcu. Bojim se te temne postelje z belimi rjuhami. Zdi se mi, kakor krsta. Bojim se prav za prav vsega. Ali ni kdo skrit v omari? Zakaj ne laiš, Done?

Kaj če bi stopil ven. Ne, ne upam si. Samega sebe več ne spoznam — sam sebi sem sovražnik.

Tale soba...

Nekoč je živel mož, ki je bil sicer zelo siromašen, toda zelo pošten. Domenil se je z neko prostitutko, da se poročita, čim obogati. Res slabo žensko si je izbral, tako žensko, ki se klati po noči po ulicah, ki hodi od hotela do hotela in prodaja določeni odstotek sebe.

Bog je dober, hudič pa zloben. Tisti mož je obogatel in se oženil, kakor sta se z žensko domenila. Toda to je bila samo šala. Kmalu je odšel in jo pustil zopet na cesti, za katero je bila rojena. Odpotoval je v drugo mesto in trpel tam lakoto. Najel si je sobo v hotelu. Vzel je morfija — preveč, kakor je ugotovila poznejša zdravniška komisija. — vso noč je sedel in pisal, pisal je, dokler se mu ni stemnilo pred očmi, in zadnje besede, ki jih je napisal, so bile:

— Ura v zvoniku bije pet — nič več se ne zavedam. Dalje ne morem...

Moj Bog! — kaj pa če se je zgodilo to tu? Kaj če je sedel tu. Gori luč, več svetlobe. Mnogo svetlobe hočem! Tu je zelo temno. Lilly.

Spodaj pa ropota čedalje bolj. To so peki s svojimi vozčki. Zdanilo se je že.

Čez dva dni

Imam tvoje pismo, Lilly. Drugega nimam nič. Pozabil sem na vse drugo in pismo bom čital, dokler ne omagam.

V njem ni nič drugega, nego tvoje pismo, tvoje vrstice, Lilly. Navadno pismo z znanjko in z lepo napisanim naslovom. Da ga le ni ukradel kak nesreča-jež in živel srečno za to, kar si v tem pismu napisala!

Držim ga v roki in čitam mirno. Raduete se, raduete, vsi angeli! Moja Lilly,

je moja in njeno pismo je vredno več kot vse zlato na svetu.

Zlato — nimam zlata. Ze od jutra nisem jedel, toda Don, ta je ukradel na trgu kos mesa. To bi se smejala, Lilly, če bi videla. Če bi je vedela, kako se je znal potuhiniti in kako ga je mesarjeva žena preklinjala.

Ubogi Done!

Pojdiva v mesto, po ulicah, na trg in v park, kjer se sprehajajo drugi psi, ki so siti. Mporaš jih ogristi, Done, ogristi, ogristi! Saj sam nimam doma in nikomu se moraš osvetiti za to.

Pojdiva po kavarnah, kjer je tako toplo in prijetno, kjer diši po likerjih in finih cigareтах. Kjer se ljudje smejo, tam se lahko smejeva tudi midva. Done, saj imava Lillyno pismo, majhno Lillyno pisemce, ki ima vrednost vsega sveta na svetu.

Čez teden dni

Zdaj že imava denar, Don in jaz, in vsa srečna se smehljava sama sebi, zakaj ljudje so bili bedasti kot midva.

Tudi Ti si se zredil in sprjaznil z vsemi psi na trgu. Si kakor gosposki pes, nihče ne opazi na tebi, da nisem plačal zate davka. Vidiš torej, da je sreča opoteča.

Se-li spominjaš dekleta, ki sva jo videla včeraj? Stala je pred najimi vrati in se nama smehljala, ko sva se vračala domov. Ustavila sva se. Ali je nama bilo kaj od tega, kar sva takrat čutila? Da sva prišla gori, ne da bi se bilo kaj zgodilo?

Od Lilly sem dobil že drugo pismo. Godi se ji dobro. In zakaj bi se ji ne godilo dobro? Jutri ji napišem pismo. Danes je že prepozno.

Zunaj gore luči, po ulicah vse mrzoli. Kako dobro se počutiva! Kako sve-

tlo in prijetno je tu. Tudi Lilly se dobro godi. In zakaj bi se ji ne godilo?

Menda stoji ta črnolaska tudi nočaj spodaj. Ne hodi doli, Done! Ne spoznaš se v tem. Pojdi spat — bedasti si mi zdiš s temi sikasto-rjavimi, motnimi očmi.

Rad bi vedel, če je vinska trgovina še odprta, — steklenica portskega menda ni predraga.

Zjutraj

Kako soparno je tu, A koliko je ura? Vstani, Done, na noge mi pritiskaš, Pokonci, pasja dlaka!

— No in kaj — kaj se je že zgodilo? Ali sem grešnik? Ali sem slab človek, — ali se lahko še pokazem ljudem?

Bila je čista in lepa, toda meni je še vedno tako, kakor da si moram izplakniti usta in preobleči se od pete do glave.

Nekaj leži na preprogi. Ali mi ni padlo to iz suknjica? Eh, tisto Lillyno pismo. Naj leži tam, saj ga dobro vidim tudi iz postelje. Vidim, kaj je v njem napisano. Kar skozi ovitek gleda:

— Ljubim te, ljubim, Nikogar, nikogar drugega na vsem svetu tako ne ljubim kot tebe.

Uboga, mila Lilly, danes ji napišem pismo. Pojutrišnjem mi odgovori, jaz ji pa zopet napišem. Ona mi odgovori, jaz ji odgovorim, in tako dobim cel kup pisem, Zvežem jih z rdečim trakom in dobro jih shranim.

Uboga Lilly, zakaj nisi edina na vsem svetu? Ne morem sicer jokati nad samim seboj, vendar sem pa prepričan, da to nekoč storim. Bog mi daj dovolj solz za to, da operem svojo sramoto, daj mi dovolj moči, da te ponese, draga Lilly, tako visoko, da niti sam ne bom mogel za teboj...

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1925.

— VSE CENJENE NAROČNIKE SLOV. NARODA — tem potom obveščamo, da smo jim priložili položnice, in prosimo vse one, katerim je poslela naročina, da isto čimprej obnovijo, ker sicer se bo vsem, kateri ne obnove naročnine pravočasno, USTA VILO POŠILJANJE LISTA 27. AVGUSTA 1925. — Obenem opozarjamo inozemske naročnike, da smo bili vsled povišanja poštne pristojbin PRIMORANI ZVIŠATI NAROČNINO Z DIN 30. — NA DIN 35. — mesečno, kar naj blagovoljivo pri obnovitvi naročnine upoštevati. — Uprava «Slov. Naroda».

— Nemci pripravljajo napad na slovensko prirediteljev v Ločah pri Beljaku. Dne 9. t. m. je hotelo slovensko društvo »Jepa« prirediti v Ločah pri Beljaku veselilo in igro »Deseti brata«. Nemci so grozili že teden dni poprej, da prirediteljev na vsak način razbijajo. Teh groženj se zavredni Slovenci niso ustrašili in so se prireditve v tem večjem številu udeležili. Obenem pa je prišlo do nekakšne na veseliščni prostor okoli 150 nemških nacionalistov orgešev iz Beljaka in Celovca. Oboroženi so bili s palicami in revolverji, obkrožili so hišo, kjer bi se morala igra vršiti, in veselilni prostor ter začeli z življenjskim in hudičevim izvajati zbrane Slovence in jih napadati. Le discipliniranost Slovencev, ki na izvajanje niso reagirali, je pripisati, da ni prišlo do krvopretitja. Društvo »Jepa« prirediti v nedeljo 23. t. m. po novno igro »Deseti brata«. Po Beljaku in Celovcu agitirajo Nemci, da se mora ta prirediteljev na vsak način preprečiti in pozivajo orgeš-ljudi na pohod v Loče pod parolo: »Maščevanje za zatiranje Kočevarje!«. To je skrajna predrznost, govoriti o zatiranju Kočevarjev. Kočevarji v Sloveniji niso zatirani, marveč imajo lepo svoje šole, se lahko svobodno gibajo in nikoli jim ne brani kulturnih prirediteljev. Koroški Nemci se tako poslužujejo laži v svojem boju proti Slovencev, ki je pristno barbarski in v večno erasotno nemškemu narodu! Koroški Nemci pa naj nikar ne preveč ne izjavijo in naj mislijo na to, da žive Nemci tudi v Sloveniji in da bo slovenske potrpežljivosti konec, ako ne bo kmalu miru na Koroškem! Našega konzula v Celovcu opozarjamo, naj se v nedeljo v Ločah prepriča, kako se godi Slovencev na Koroškem.

— Kaj pravi kelovski škof na pritožbo Slovencev? Pred kratkim se je neki slovenski duhovnik pri škofu v Celovcu pritožil, da nima smisla, da ob nedeljah tudi nemško pridiga, ker v njegovi fari ni Nemcev in je cerkev pri nemški pridigi popolnoma prazna. Škof ga je na kratko odslužil: »Wenn's Ihnen nicht recht ist, gehen's über die Alm früber!« Prijazen gospod je celovski škof in krepko stoji na strani zatiralcem Koroških Slovencev!

— Francoski konzularni agent v Mariboru. Za francoskega konzularnega agenta v Mariboru je imenovan g. Aleksander Cambard.

— Stipendije za geometre in geodete. S sklepom Generalne direktorije katastra se sprejme na Srednjo tehnično šolo v Beogradu s predstojščim šolskim letom 60 gojenčev, v Srednjo tehnično šolo v Sarajevu 35 gojenčev. Pogod: šest razredov gimnazije ali slišenega zavoda. Gojenci dobe mesečno stipendijo 700 dinarjev in risarske potrebščine. Z istim sklepom se ustanavlja 30 stipendij po 700 dinarjev mesečno za študente Geodetsko-tehničnega inštituta v Ljubljani. Nadaljnih 30 stipendij po 1000 dinarjev mesečno je namenjenih študentom tretjeletnikom Geodetsko kulturno-tehničnega odseka. Št. pa se morajo zavestati, da po končanem študiju službujejo šest let pri Generalni direktoriji katastra. Prošnje za vse te stipendije je vložiti do 15. oktobra.

— Uredba o železniški policijski službi. Notranje ministristvo je izdelalo uredbo o železniški policijski službi. Uredba bo veljala za celo državo. O uredbi bo ministristvo svet sklepal že na eni svojih prihodnjih sej.

— Spominska kapela za vojake, padle v Dobružji. Ministristvo ver je sklenilo, da zgradi v spomin jugoslovenskih dobrovoljčev in erbskih vojakov, ki so padli v Dobružji v borbi z Bolgari spominsko kapelico. V kapelici bodo shranili tudi zemeljske ostanke naših tamkaj pokopanih junakov. Komunska vlada je že izdala dovoljenje za zgradbo te kapelice. V kratkem odpotuje v Dobružjo posebna komisija, da ukrene glede dozidave spominske kapelice vse potrebne korake.

— Pravilnik o državnih avtomobilih. Na podlagi sklepa radikalnega kluba in vlade je ministristvo saobračaja dobilo nalogo, da izdela pravilnik o uporabi državnih avtomobilov. Čim bo pravilnik izgotovljen, se predloži v sklopanje ministristvskega sveta.

— Krediti za pogozdovanje Južne Srbije. Ministristvo za šume in rude je odobrilo večje kredite, s katerimi bodo pogozdovani kraške pokrajine Južne Srbije.

— Kongres jugoslovenskih pravnikov v Beogradu. 18., 19. in 20. septembra se vrši v Beogradu prvi kongres pravnikov iz cele države.

— Čudni nazori. Iz lovskih krogov nam pišejo: Kakor znano, delajo pri uvazu lovskega orožja in municije, posebno pa pri puškah-risanicah politične, največkrat pa vojaške oblasti velike zapreke. Nedvomno nima tudi to svoje dobre strani, toda vse tre do gotove meje. Slabo je, ako se kaj četirava, ak se ne more kaj utemeljiti, posebno pa, če postane prepoved neložnica in nezmiselnost. Vsakemu pravemu lovcu je znano, da se uporablja pravilno za streljanje parkljuste divjadi, to je jelenov, srn in divjih koz, le risanico. Prvič je to za lovca bolj častno, ker se s kroglo težje poudi, če pa se pogodi, divjad dokaj manj vpi kakor pa v slučaju, da je bila streljana z risanico, ko večkrat dolgo boleha in končno postane plen kozdnih roparic in

je brez vsake gospodarske koristi. Ker nimamo v naši državi tovarn za izdelovanje takega orožja, smo prisiljeni, nabaviti je iz inozemstva. Doslej je to še nekako šlo, zdaj pa so to kar naenkrat hermetično zaprli mejo, dasi je glasom zakona o posesti in nošenju orožja to dovoljeno in sicer so dovoljene puške-risnice do kalibra 8. Večji kalibri od inkluzive 8 mm so zabranjeni. Znan, politično in tudi drugače zelo zanesljiv lovec, si je želel nabaviti puško-risnico kal. 6,5 mm; predno pa jo je naročil, je vložil prošnjo na velikega župana, kjer so mu nabavo dovolili; čim pa je prišla prošnja pred vojaško oblast, so uvoz po zakon dovoljene puške sistema Manlicher-Schönauer zabranili, čeprav je naročnik pripravljen plačati odgovarjajočo carino in eventuelne druge pristojbine. Vprašamo, kdo v tem slučaju upošteva zakon? Ako vojaška oblast misli, da s tem ustavi razširjanje modernega lovskega orožja, se zelo moti. Nošenje in posest je dovoljena, uvoz pa zabranjen. Kaj preostaja? Nič drugega, nego zopet zaslužek tlitapcem, ki bodo gotovo kmalu na delu, ako se niso. Nadalje pa si bodo lovci pomagali z drugim, sicer za lvske potrebe slabšim orožjem, ali v silii tudi vrag muhe zobje, in zopet bodo pričeli uporabljati prenarjene vojaške puške, kakor so jih po vojni. Kakor nam je znano, je bilo pred vojno v Srbiji nebroj dobrih strelskih društev. Zdaj propagirajo taka društva, a kakšna naj bodo ta strelska društva brez risanic? Z leseni puškami se strelci ne vežbajo! Pričakujemo malo več logike!

„Najboljše priporočilo je dobro blago“!
Tvrda Gričar & Mejač Ustan. 1892
Ljubljana
samo Selenburgova ulica št. 3 samo
Zaloga oblek za gospode, dame in otroke.

— Gostilničarji! Finančna oblast je mnenja, da se premalo razpeča računskih listkov za gostilne, uvedla se bo baje tajna strožja kontrola. Opozarja se na to, da so kazni drakonične. V krajih z nad 2000 prebivalci se morajo ti listki rabiti v kopalskih krajih, koder ni tega števila prebivalstva, pa samo v kopalski sezoni. Do 10 D se te račune lahko pavalirala, za použitek čez 10 Din pa se mora izdajati vsakomur finančni računski listič. Kolek je vsakokrat prečrtati. Zveza.

— Telefonska zveza Zagreb - Beograd modernizirana. Koncem septembra t. l. bo vspostavljena že tretja telefonska zveza med Zagrebom in Beogradom. Telefonska uprava dogradi do decembra še dve novi prog, tako da bo Zagreb imel kar pet direktnih telefonskih prog.

— Telefonska zveza Ljubljana - Beograd. Iz Beograda javljajo, da dobi Zagreb do decembra kar pet direktnih telefonskih prog, dočim Ljubljana mora biti še nadalje zadovoljna z eno samo, zelo slabo poslujočo telefonsko zvezo z Beogradom. Zgodilo se je, da je bila zveza z Beogradom kar teden dni pretrgana in se živ krst ni pobrigal, da bi ta zveza redno delovala. Na drugi strani moramo naglašati, da je spopolnitev telefonskega prometa z Ljubljano iz raznih razlogov nujno potrebna, to prvič, ker je mesto raznih transmisij in je proga vsak dan preobremenjena in drugič so dnevi, ko privatni naročniki sploh ne morejo priti do zveze, ker proga vse dopoldne okupirajo državni razgovori.

— Kolonija Kola jugoslovenskih sester, broječa 45 otrok, se je vrnila dne 12. t. m. iz Omišlja na otoku Krku. Zalostno smo pogledali v deževno Ljubljano, a je za hip. Pogumno smo stopili naprej, saj smo prinesli solnce in zdravja, ki smo se ga nasrkali v krasnih dneh ob morskimi obali, s seboj. Da ste videli, kako so se naši mali belokožci prelevili. Prej plah, bledolihni otroci, so zdaj kljubovalno gledali v svet. Morske kopelji so res skoro čudežno vplivale na našo slabotno in škrofulozno dečo. To so sami najbolje čutili, zato so tako nestrojno čakali za kopanje določenega časa. Ni jih plašila strma kamenita pot do morja, niti vročina popoldne, ko smo se vračali v mesto na obed. In v kopališču! To so vam bide tekme v plavanju, iskanje školjk in igranje z majhnimi ladjami, ki so si jih sami stesali. Še zvečer ni bilo videti znakov utrujenosti. Sedeč na lesenih zabojih pred šolskim poslopjem, so otroci veselo prepevali. Omišljani so jih kaj radi poslušali, češ da lepo pievajo. Bili so nam zelo naklonjeni. Vabili so nas, naj vstrajamo vsaj do prvih smokev. Žal, da smo se morali prej ločiti od morja in pustiti tudi vabljivi južni sad. V živem spominu nam bodo ostali Omišljani s svojim narodnim plesom, ki ga goje ob nedelj-skih popoldnevih na trgu pred cerkvijo ob zvoki domačih »sopil«. Tudi ljudsko petje pri staroslovenski maši je bilo naši deci povsem novo. Želeti bi bilo le, da bi zamoglo Kolo poslati prihodnje leto vsaj dve taki koloniji v morskoo kopališče.

— Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne. Samo še par dni nas loči od sestanka na Brezjah. Vabimo ponovno vse, ki ste prestali gorje in bridkosti svetovne vojne, brez razlike strank in mišljenja, da po hitite ta dan na Brezje, kjer se bomo po dolgem času stisnili roke in bratsko pozgovorili. Za tovariše iz bivše Štajerske bo vozil posebni vlak v soboto 29. t. m. ob 2. popoldne iz Maribora, bo prišel v Ljubljano ob pol 7., na Otoče pa ob 9. Vsi, ki ste doma ob tej prog, se poslužite tega vlaka. V nedeljo ob pol 12. zjutraj bo vozil posebni vlak iz Ljubljane do Otoč. Tovariši iz Ljubljane in okolice, poslužite se v nedeljo raje tega vlaka kot rednega ob pol 7., ker bo na tem velik naval drugega potujočega občinstva. Izkaznice za polovično vožnjo boste dobili na Brezjah. Spravite dobro vozni

— Izredno veliko truda si prihranite, ako pri pranju uporabljate samo milo »Gazelca!« 156/L

— Letos prvič bo razstavila ljubljanska tovarna tessenin »PEKATEL«. svoje izdelke na velesojmu. Opozarjamo občinstvo na nje-no razstavo. 129/L

— Inženirji, elektrotehnik in monterji delajo z mrzlično naglostjo na objektu, ki ga bo razstavila tovarna čokolade »Mirim«. Kolikor smo mogli izvedeti, bo to neka mehanična naprava. 158/L

— Pri želodčnočrevesnih težkočah, napenjanju, gorečici, pomanjkanju slasti pravita ena do dve kupci prirodne vode »Franz - Josef« temeljito očiščenje bavlilnega kanala. Izvidi bolnic dokazujejo, da izborna voda »Franz - Josef« radi uživajo in da je prav prikupna. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in trgovinah z rudniškimi vodami. 153/L

Nov trgovski list „SPECERIST“
boda izdajali skupno tovarna tessenin »PEKATEL« v Ljubljani in tovarna čokolade »MIRIM« v Mariboru. List bo prinašal članke in poročila, iz katerih bo črpa, ugovore sprečist vse, kar je potrebno, da se izpopolnjuje v svoji sroki, da najde viro za nove trgovske posle in da bo informiran o položaju na ugu. Opozarjamo trgovce na ta prepotrebni list.

— Smrtna kosa. Umril je g. Ivan Pirc, blaginik Mestne hranilnice v Kranju. Dosegel je starost 57 let. Rodil se je v Kozarjah pri Ljubljani. V službo pri Mest. hranilnici v Kranju je vstopil leta 1898. In bil ves čas izbočen uradnik. Pokojnik je bil dober človek in vedno zaveden napreden mož. Starejši njegov sin je podporočnik kr. gardne konjenice, mlajši pa gojenec kr. vojne akademije. Blag mu spomin, preostalih naše sožalje!

— Letna. Z Gorenjskega poročajo: Kmetje mlajijo zdaj žito in na njihval se žanje oves. Proso kaže lepo in ga bo obilo. Ajda je že v cvetju in navdaja gorenjske čebelarje z veselimi upi. Novi krompir po nekod že gnije, razen tega ga tu in tam izpodjedajo črvi in miši! Cene goveji živini in letelom so v kranjskem in radovljskem okraju znatno padle. V Kranju je mestna občina otvorila pretekli dni lastno mesarilno.

— Tragična smrt otroka. V selu Drenski Slatnik pri Djakovu je vlak povozil 6 letno Marijo Katancil, hčerko seljaka. Deklece se je skupno z drugimi otroci igralo na cesti, kako pa je prišlo pod stroj, še ni pojasnjeno.

— Prijet razbojnik. Pri špediterju Fuksu v Djakovem je bil že nad tri mesece zaposlen kot sluga neki Ahmed Bešliag iz Vrgoca v Bosni. Slučajno so te dni oblasti izvedele, da se pod tem imenom skriva zloglasni razbojnik »Hadžića«, ki je preteklo leto na Petrovi gori umoril nekoga premogarja in njegovo ženo, ter odnesel 1600 Din. Na vesti ima tudi več drugih zločinov.

— Opozarjamo na današnji oglas prešleltve trgovine F. Meršol nasl. L. Avčin & S. Gerlovic.

— Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani, Zvonara, Karlovska cesta št. 1, razstavi na letošnjem ljubljanskem velesojmu od 29. avgusta do 8. septembra 5 zvonov iz najfinejšega bronu za Komendo pri Kamniku, in sicer B od 2692 kg, D od 1296,5 kg, F od 720 kg, G od 551,5 kg in B od 335 kg. Na sejmščini je vsak dan prisoten zastopnik zvonarne, ki daje vsa pojasnila. 1545/n

— Krojni tečaj za krojače, živilje in nešivilje 28. avgusta Mednarodna v Parizu in Londonu diplomirana, oblastveno koncesionarna krojna šola, Židovska ulica šte. 5. Izdelovanje krojcev. 1546/n

— Tečaj za drogistje. Glavno tajništvo zveze privatnih nameščencev v Jugoslaviji naznanja, da je pri ministristvu prosil za razporeno dovoljenje za tečaj za drogistje. Po dosedanjih informacijah ni zapreke za izdajanje dovoljenja. Tečaj se prične najbrže sredi septembra ali začetkom oktobra. Interesenti naj se prijavijo do konca tekočega meseca pri glavnem sekretariatju Saveza privatnih namejštenika Jugoslavije, Zagreb, Petrinjska ulica 40/L.

Interesenti za rjavo in belo kotenino
se opozarjajo, da dobe isto najboljšo kakovosti iz znanih konkurenčnih tovarn vsako množino pri tvrdki
FRANC CROBATH d. z o. z, Kranj 145/L
— MANUFAKTURA NA DEBELO IN DROBNO. —

IV. BRUNČIČ & ET. REBERNIK
pleskarja in ličarja
Ljubljana, Karol Kotnikova ulica
(baraka za Ledino)
se priporočata cenj. občinstvu. —
Cene zmerne, postrežba točna.
Triletna garancija. 121/L

Moško perilo
raznih zastalnih vzorcev se pod lastno oeno na drobno razprodaja dokler traja zaloga.
Tovarna perila „Triglav“
Ljubljana, Kolodvorska ul. 8, nasproti hotel Struželj.

— Izredno veliko truda si prihranite, ako pri pranju uporabljate samo milo »Gazelca!« 156/L

— Letos prvič bo razstavila ljubljanska tovarna tessenin »PEKATEL«. svoje izdelke na velesojmu. Opozarjamo občinstvo na nje-no razstavo. 129/L

— Inženirji, elektrotehnik in monterji delajo z mrzlično naglostjo na objektu, ki ga bo razstavila tovarna čokolade »Mirim«. Kolikor smo mogli izvedeti, bo to neka mehanična naprava. 158/L

— Pri želodčnočrevesnih težkočah, napenjanju, gorečici, pomanjkanju slasti pravita ena do dve kupci prirodne vode »Franz - Josef« temeljito očiščenje bavlilnega kanala. Izvidi bolnic dokazujejo, da izborna voda »Franz - Josef« radi uživajo in da je prav prikupna. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in trgovinah z rudniškimi vodami. 153/L

Nov trgovski list „SPECERIST“
boda izdajali skupno tovarna tessenin »PEKATEL« v Ljubljani in tovarna čokolade »MIRIM« v Mariboru. List bo prinašal članke in poročila, iz katerih bo črpa, ugovore sprečist vse, kar je potrebno, da se izpopolnjuje v svoji sroki, da najde viro za nove trgovske posle in da bo informiran o položaju na ugu. Opozarjamo trgovce na ta prepotrebni list.

— Smrtna kosa. Umril je g. Ivan Pirc, blaginik Mestne hranilnice v Kranju. Dosegel je starost 57 let. Rodil se je v Kozarjah pri Ljubljani. V službo pri Mest. hranilnici v Kranju je vstopil leta 1898. In bil ves čas izbočen uradnik. Pokojnik je bil dober človek in vedno zaveden napreden mož. Starejši njegov sin je podporočnik kr. gardne konjenice, mlajši pa gojenec kr. vojne akademije. Blag mu spomin, preostalih naše sožalje!

— Letna. Z Gorenjskega poročajo: Kmetje mlajijo zdaj žito in na njihval se žanje oves. Proso kaže lepo in ga bo obilo. Ajda je že v cvetju in navdaja gorenjske čebelarje z veselimi upi. Novi krompir po nekod že gnije, razen tega ga tu in tam izpodjedajo črvi in miši! Cene goveji živini in letelom so v kranjskem in radovljskem okraju znatno padle. V Kranju je mestna občina otvorila pretekli dni lastno mesarilno.

— Tragična smrt otroka. V selu Drenski Slatnik pri Djakovu je vlak povozil 6 letno Marijo Katancil, hčerko seljaka. Deklece se je skupno z drugimi otroci igralo na cesti, kako pa je prišlo pod stroj, še ni pojasnjeno.

— Prijet razbojnik. Pri špediterju Fuksu v Djakovem je bil že nad tri mesece zaposlen kot sluga neki Ahmed Bešliag iz Vrgoca v Bosni. Slučajno so te dni oblasti izvedele, da se pod tem imenom skriva zloglasni razbojnik »Hadžića«, ki je preteklo leto na Petrovi gori umoril nekoga premogarja in njegovo ženo, ter odnesel 1600 Din. Na vesti ima tudi več drugih zločinov.

— Opozarjamo na današnji oglas prešleltve trgovine F. Meršol nasl. L. Avčin & S. Gerlovic.

— Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani, Zvonara, Karlovska cesta št. 1, razstavi na letošnjem ljubljanskem velesojmu od 29. avgusta do 8. septembra 5 zvonov iz najfinejšega bronu za Komendo pri Kamniku, in sicer B od 2692 kg, D od 1296,5 kg, F od 720 kg, G od 551,5 kg in B od 335 kg. Na sejmščini je vsak dan prisoten zastopnik zvonarne, ki daje vsa pojasnila. 1545/n

— Krojni tečaj za krojače, živilje in nešivilje 28. avgusta Mednarodna v Parizu in Londonu diplomirana, oblastveno koncesionarna krojna šola, Židovska ulica šte. 5. Izdelovanje krojcev. 1546/n

— Tečaj za drogistje. Glavno tajništvo zveze privatnih nameščencev v Jugoslaviji naznanja, da je pri ministristvu prosil za razporeno dovoljenje za tečaj za drogistje. Po dosedanjih informacijah ni zapreke za izdajanje dovoljenja. Tečaj se prične najbrže sredi septembra ali začetkom oktobra. Interesenti naj se prijavijo do konca tekočega meseca pri glavnem sekretariatju Saveza privatnih namejštenika Jugoslavije, Zagreb, Petrinjska ulica 40/L.

Interesenti za rjavo in belo kotenino
se opozarjajo, da dobe isto najboljšo kakovosti iz znanih konkurenčnih tovarn vsako množino pri tvrdki
FRANC CROBATH d. z o. z, Kranj 145/L
— MANUFAKTURA NA DEBELO IN DROBNO. —

IV. BRUNČIČ & ET. REBERNIK
pleskarja in ličarja
Ljubljana, Karol Kotnikova ulica
(baraka za Ledino)
se priporočata cenj. občinstvu. —
Cene zmerne, postrežba točna.
Triletna garancija. 121/L

Moško perilo
raznih zastalnih vzorcev se pod lastno oeno na drobno razprodaja dokler traja zaloga.
Tovarna perila „Triglav“
Ljubljana, Kolodvorska ul. 8, nasproti hotel Struželj.

Gomilsko; Rotovnik Franc, posestnik, Otiški vrh; Frece Alojz, trgovec, Celje; Kunder Jožef, posestnik, Gotovlje; Moli Josip Jun., trgovec, Loke-Trbovlje; Bidovec Franc, uradnik, Loke-Trbovlje; Jas Jak b, pos. in lesni trg., St. Ilj pod Turjamom; Golgranc Franc, pos. in stavbenik, Prevat-Konjice, Verdev Jožef, pos., Pristava; Smrtnik Josip, ravnatelj, Laško; Solan Ivan, kovač in posestnik, Šoštanj; Vodenci Anton, pos. in trg., Petrovče; Dobravec Miha, slikar, Celje; Drugovič Franc, pos., Mestec; Jesenek Franc, pos., Dobje; Ropan Franc, pos., Ljubčana; Plaušteiner Ivan, pos. Ogo-revec; Gregorčič Franc, pos., Mali vrh; Cenclj Ivan, pos., Tremerje; Janežič Mirko, gostilničar, Župevec; Ocvirk Franc, pos., Ostrožno; Rojnik Josip, pos. in trg., Polzela; Goltnik Franc, pos. in gostil., Mozirje; Knez Franc, pos., Ostrožno; Balis Jožef, posest., Vrbje; Janež Jakob, pos. in trg., Zg. Kostričnica; Boštjančič Anton, industri-jalec, Vojnik; Kovačič Miha, trg. in pos., Dobova; Arko Volko, lekarnar, Celje, b) Dopolnilni porotniki: Breznik Karol, posestvalec posestev, Celje; dr. Kalan Ernest, odvetnik, Celje; Cremonžnik Franc, posestnik, Sp. Grušovlje; Zupančič Ivan, trgovec, Celje; Škoberne Friderik, hotelar, Celje; Špeglič Martin, mizarški mojster, Celje; Rožič Josip, trg. vec, Celje; Lečnik Anton, urar, Celje; Goričar Karol, trgovec, Celje.

— Na Glasbeni šoli v Celju traja vpisovanje še do 1. septembra, vsak dan od 11. do 12. ure. — Na šoli se bodo tudi letos poučevalo solopetje in sicer tedensko dvakrat. — Reden pouk se prične v torek dne 1. septembra.

— Nočno lekarniško službo opravlja ta teden lekarnica »Pri Orlu« na Glavnem trgu.

— Znane cene mesa in kruha. V četrtek popoldne je zborovala na magistratu komisija za pobiranje draginje. Mesarji v Celju se pritožujejo, da so cene živin vsled izvoza zopet poskočile in bi radi dosegli zvišanje cen mesa. Komisija ni prišla do zaključka in se je sklenilo zopet se sestati prihodnji četrtek, da se bo sklenil novi cenik. Do takrat pa ostanejo sedanje cene v veljavi. Sklepano se je tudi o cenah kruha. Pekovsko združenje se je sklenilo povabiti, da pozove svoje člane, da prodajajo kruh samo na vago, kakor se to godi v Ljubljani in drugod. Sicer pa se bodo cene kruha določile tudi prihodnji četrtek.

Dr. Fran Marinič
zopet redno ordinira 2932
v Mariboru, Trubarjeva ulica 11
od 9. — 11. ure in od 2. — 4. ure pop.

iz Maribora
— Vojaška vest. G. Milan Bleiweis-Trsteniški, polkovnik in komandant tukajšnje artilerijske puke je bil na lastno željo vpokojen.
— Zvihan turistski promet v Logarski dolini. Od sobote na nedeljo je prenočilo v Piskernikovi koči 76, pri Logarju 36 in na Okrešlju 80 oseb. Koncem junija je bila otvorjena Tillerjeva kočva v Logarski dolini, ki pa je postala za turiste že premajhna, vsled česar se bo morala v najkrajšem času razširiti.
— Ljudsko štetje. V oktobru se vrši v Mariboru ljudsko štetje. Zadnje je bilo l. 1921. Ker je sedaj meja z Italijo končno rešena se je izkazala potreba po novem štetju, ker se je medtem časom preselilo več oseb v Maribor.

Glavni urednik:
RASO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
OTON CHRISTOF

Mehanično umetno vezenje
perila, zastorov, monogramov, oblek, bluz itd. v ploščatem in veržnem vobdu, madelra, richelle z belim in najrazličnejšim materijalom. — Entlanje, predtiskanje.
MATEK, Ljubljana,
poteh hotela „Struželj“.

Naš nadvse ljubljani predobri soprog in oče, gospod
IVAN PIRC
blaginik Mestne hranilnice
je danes ob 2. uri zjutraj nenadoma mirno v Gospodu zasnal.
Pogreb nepozabnega blagopokojnika se vrši v soboto, dne 22. avgusta ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukašnji župni cerkvi.
Predragega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitve.
V Kranju, dne 21. avgusta 1925.
Ana Pirc roj. Likozar, soproga
Jos. gojenec kr. vojne akademije, Milona in Sam. sinovi,
Stanko, podporočnik kr. gardne konjenice, hčeri.
sinova. 2920

Gospodarstvo

Kako je treba sušiti gobe za prodajo

Kmalu se začne glavna sezona za gobe. Zanimanje za gobarstvo se v Sloveniji lepo širi, posebno odkar imamo prvo praktično knjigo z izbornimi naravnimi slikami. Zanimanje pa v južnih pokrajinah naše države še skoraj prav nič ne pozna gob. V naši državi imamo vse pogoje za gobarstvo, to je ugodno podnebje in dovolj gozdov. Ako bi bilo poznavanje in praktično izkoriščanje gob pri nas tako razvito, kakor je v sosednjih državah n. pr. v Čehoslovaški, Italiji, Franciji in Nemčiji, bi lahko dobivala naša država vsako leto za gobe do 500 milijonov dinarjev. Lansko leto ni bilo posebno rodovitno leto za gobe, vendar se je izvozilo iz Slovenije približno sto vagonov suhih gob, za kar smo dobili okrog 25 milijonov dinarjev. Ta svota bi se lahko podvajsetorila, ako bi tudi naše južne pokrajine (Srbija, Bosna in Hercegovina, Slavonija in Črna gora) vsaj v enaki meri eksploatirale gobarstvo kakor v Sloveniji.

Naši izvozniki pošiljajo največ suhih gob v Južno Ameriko (Brazilijo, Argentino, Bolivijo, Čile it.), toda naš izvoz silno ogroža Italija s svojo konkurenco. Treba je torej, da storimo vse v izpodbijanje italijanske konkurence. Amerikanci namreč zahtevajo, da imajo suhe gobe čim svetlejšo barvo in da so rezane na tanke lističe. Naše gobe so sicer dosti bolj mesnate, sočne in aromatične kakor italijanske, toda italijanske gobe vsebujejo več lesnih snovi (celuloze) ter imajo vsled tega tudi posušene bolj belo barvo kot naše. Vrhutega pa Italijani suše gobe le na solncu ali s pomočjo elektrike, dočim pri nas suše gobe največ na pečeh ali celo v pečeh ter se sploh premalo pazi na svetlo barvo. Res je, da so v naših krajih jesenski dnevi, ko rase največ gob, večinoma megleni ali deževni, dočim imajo v Italiji še vedno vroče sonce, toda zato še ni treba, da bi sušili pri nas gobe le na pečeh ali v pečeh.

Za izvoz pridejo zaenkrat v poštev le sledeče vrste suhih gob: 1. gobani (jurček ali globanj, bronasti goban, kostanjek in brezov goban), 2. kukmaki ali šampijoni (poljski, travniški in gozdni), 3. vse vrste smrčkov ali mavrov. Vsaka teh treh vrst se naj posebej suši in posebej prodaja, ker suhi kukmaki in smrčki imajo vedno višjo ceno kot gobani.

Da bomo suhe gobe lahko in dobro prodali, ravnati se moramo po sledečih pravilih:

Gobe se naj nabirajo le v suhem vremenu, ne pa med dežjem ali neposredno po deževju, ko so gobe napoljene z vodo, se težko režejo in suše, oziroma postanejo rjavje. Tudi se mokre gobe lahko že čez noč pokvarijo, ako jih takoj ne razrežejo in raztrojijo za sušenje.

Utrgane gobe naj se takoj na mestu obrežejo in osušijo, nato šele položijo v posodo. Seve je treba tudi od poljev obide dele odrezati. Pri tem je treba paziti, da ne leže lističi drug vrh drugega, ker v tem slučaju gobe temneje marose. Pri starjih, a še trdnih gobah, se spodnja plast pod klobukom (plodišče) odlušči in zavrne. Ako smo prinesli suhe zvečer gobe iz gozda, da jih ne moremo takoj razrezati, naj se vsaj izločijo iz posode ter razpostavijo vsaka zase na hladnem izračnem prostoru. Ako bi pustili gobe čez noč v posodi ali sploh na kupu, bi se lahko vnele, oziroma bi se razširili med njimi črvi.

Nabirajmo le manjše, to je še trdne gobe, dokler se klobuk še ne vda pod prstom prsta. Stare, že mehke ali črvice gobe so gusne in neporabne. Da ne nosimo takih gob brez koristi domov ter ne okužimo ž njimi zdravih, prerežimo vsako sumljivo gobo čez polovico klobuka. Prestare ali črvice gobe pustimo v gozdu, da izpade iz njih seme za prihodnje leto.

Ako je dovolj gob, naj se režejo in sušijo le klobuki, ker koreni so spošno manj vredni. Le popolnoma trdni in zdravi koreni se smejo sušiti. Premlade in predrobne gobe bi bilo škoda pobirati za sušenje, ker premalo izdajo. Pustimo jih še nekaj dni ravnati.

Naše gobe. Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob. S 75 barvnimi slikami. Sestavljen Ante B. g. Slike priredil Drag. Humeč. Založila Jugoslovanska knjigarna. Dobi se v vseh knjigarnah po 100 Din (v platno vezana).

sti, ker vsak goban potrebuje do popolnega razvoja najmanj pet dni. Da nam mladih gob drugi ne poberejo, pokrijmo jih prav previdno s suhim listjem.

6. Za nabiranje gob vzemimo pietene košare, koše ali škatlje, nikakor pa niso za take namene rute, vreče, predpasniki, nahrbtniki ali mreže, ker v takih posodah se gobe zmečkajo, postanejo neuporabne ter se tudi naglo kvarijo. Praktični gobarji si omislijo posebne zložljive škatle iz močne lepenske, prevlečene s platnom. Te škatlje se nosijo zložene v obliki ravne mape pod pazduho.

7. Za sušenje določene gobe je treba prav dobro osušiti, nikakor pa ne smejo pred sušenjem oprati. Manjše gobe režemo kar cele, to je tako, da se na lističih korena tudi drže lističi klobuka. Večjim gobam pa se najprej odreže koren tik pod klobukom, nato pa se razreže koren po dolžini, klobuk pa po sredini.

8. Gobe za prodajo je rezati na čim tanjši lističe, zato pa jih ni treba sušiti tako čvrsto, da bi se lističi drobili, temveč se shranijo, ko so še nekoliko prožni (upogljivi). Med sušenjem se morajo lističi vsaj enkrat previdno obrniti, da se na obeh straneh enakomerno posuše.

9. Najboljše sušenje je na solncu ali potom elektrike. Ker pa električnih sušilnic še nimamo, a tudi stalnih, zadostno toplih, solnčnih dni jeseni navadno pogrešamo, pomagamo si s sušenjem na svetlih in zračnih podstrešjih, podih, kozolcih itd. V sili se smejo sušiti gobe tudi na pečeh, toda ne smejo biti preveč razrežene. Na peč se razprostere nekaj deščic (trsk), na te se razreže sušen papir ali pletenina iz slame oziroma trstike, na te pa se raztrosijo lističi gob. Vedno pa je treba lističe razmetati tako, da ne leže drug na drugem.

10. Žeteli bi bilo, da bi se v vsakem kraju, kjer rase dosti gob, ustanovila zadruga, ki bi postavila posebno sušilnico (tudi se take sušilnice lahko naroče že izgotovljene iz Avstrije, oziroma Nemčije, kjer jih poznamo pod imenom »Pflaumendippen«). Na takih sušilnicah se lahko razen gob suši tudi razno sadje, posebno češnje. Za prvo silo pa si lahko vsakdo sam napravi primitivno sušilnico za gobe. Na solnčnem kraju se zabije v zemljo par stebrov, v stebre se pritrdi več vrst daljših klinov ali lat, na klinje pa se položijo gladke deske druga vrh druge, na katere natrosimo razrezane gobe. Cela naprava je podobna policam, kakršne imajo peki za kruh. Deske se poljubno prestavljajo višje ali nižje, da pridejo vse gobe na sonce.

11. Posušene gobe naj se hranijo v vrečah, ki se obesijo na suhem in zračnem prostoru, najbolje na podstrešjih ali skednjih, kamor ima zrak pristo, a ne prihaja dim ali prah. Za shrambo so tudi pripravne pietene košare, ne smemo pa zapirati suhih gob v škrinje ali zaboje, kamor ne prihaja zrak. Kjer ni pripravnih shramb, tam store sušilci najbolje, da posušene gobe čimprej zaneso k nakupovalcu. Na vlažnem ali brezračnem prostoru hranjene suhe gobe začno plesniti, oziroma dobe zatohel duh in okus. Takšnih gob nihče ne kupi, saj se za dom niso porabne.

Za domačo uporabo se lahko suše vse užitne gobe, razen mlečnic (užitna sirovka, pečurka ali hruševka) in posebno vodenih in sluznastih (maslenka, slinavka ali ovčarka, polževce, tintnice itd.). Tudi se smejo gobe za dom poljubno rezati in sušiti, torej tudi v pečeh, odprtih pečicah, v sušilnicah za sadje ali lan itd.

*) Take praktične zložljive škatlje izdeluje prav trpežne knjigovez Ivan Jakopič v Ljubljani (Cankarjevo nabrežje).

Sladkorni trg

Zadnji teden je bil položaj na svetovnem sladkornem trgu zopet labilen. Zdi se, da obeta letošnje leto same »katastrofalno povoljne vesti« o stanju sladkorne kampanje v Evropi in na Kubi. Stare zaloge sladkorja še gredo v promet, za novo kampanjo pa ni interesentov. O novi sladkorni kampanji na Kubi se splošno sodi, da bo izborna.

V Newyorku so notirali kubanski cenitrufigali 12. avgusta 4.33, 13. avgusta 4.30, 14. avgusta 4.33; to je sicer manj, nego predzadnji teden, vendar se pa cene sladkorja v celoti drže. Drugače je bila realizacija na newyorku trgu slaba. Evropa

in Kuba je prodajala za poznejše termine. V petek so tečaj za spoznanje poskočil. Za september je notirali sladkor 2.57—2.52—2.49—2.49 in 2.52. Za oktober je notiral 2.72½, nato je padel na 2.66 in 2.65, koncem tedna pa zopet poskočil na 2.66½. Januar je notiral od ponedeljka, ko je notiral 2.73½, v sredo na 2.64, v četrtek se je ustavil na 2.65, v petek pa zopet poskočil na 2.66½. Februar kaže nazadovanje od 2.79½ na 2.71½, koncem tedna 2.73. Na pariškem trgu cene niso tako občutno skakale. Tečaj za avgust in september so bili koncem višji nego začetkom. V ponedeljek je notiralo blago za avgust 227, nato je cena padla na 226½, koncem tedna pa zopet poskočila na 221½. Septembru je variral med 221½—221—224—221½—222. Oktobar se je držal na 207, koncem tedna na 203. Oktobar - december je začel z 205½ in končal z 202¾; november - januar je padel od 205½ na 202¾. Na londonskem trgu je bila tendenca razmeroma mirna, tako tudi v Hamburgu. V Pragi so notirale sirovine za dobavo v oktobru franco Usti začetkom tedna 170 denar, 175 blago, koncem tedna 167½ denar, 172½ blago.

Češkoslovaška statistika za julij kaže nenavadni porast domače potrebe sladkorja. Največ sladkorja gre na Slovaško.

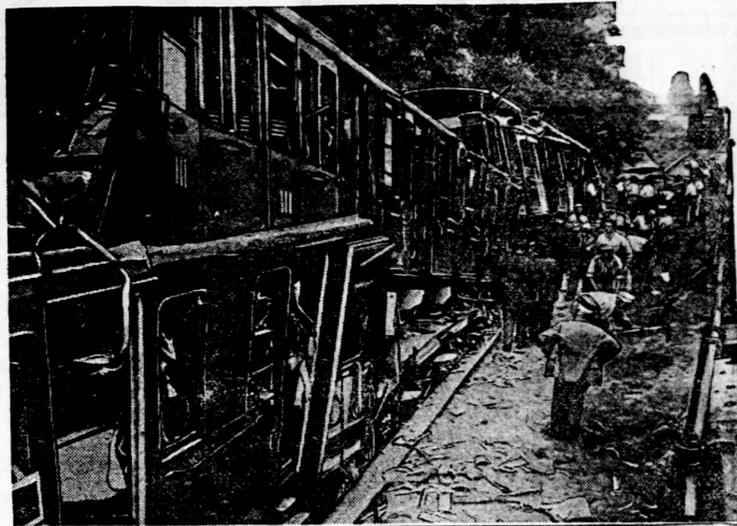
Mednarodna posvetovanja hmeljarjev

15. avgusta je bil v Monakovem III. mednarodni hmeljarski kongres. Po otvoritvi kongresa je predaval uradnik nemške državne organizacije hmeljarjev dr. Stiegler o pojavnem stanju srednjeevropskega hmeljarstva. Začel je z dobo od leta 1904 do 1909, ko je postala svetovna nadprodukcija hmelja posebno občutna. Ta nadprodukcija je bila največja leta 1906, ko je dosegla 700.000 centov. Posledica je bila ta, da so začele cene hmelja padati in da je bila ta panoga narodnega gospodarstva ogrožena. Svetovna plošev hmeljskih nasadov se je zmanjšala od 115.000 ha leta 1908. na 93.000 ha leta 1911. Od te površine je odpadlo med vojno še 60 odstotkov, kar je odgovarjalo produkciji piva, ki se je znižala za dve tretjini. Po vojni so nastale velike spremembe. Alzaško, kjer je hmeljarstvo zelo razširjeno, je pripadlo Franciji, Avstriji, v kateri je bilo hmeljarstvo tudi zelo razvito, je pa razpadla. V povojnih letih napreduje svetovna produkcija piva, obenem se je povečala tudi površina s hmeljem zasajenega polja za 20 odstotkov. Za hmeljarje je razmerje med letnim prideikom hmelja in potrebo zelo zadovoljivo. To razmerje bo trajalo še nekaj let.

Po vojni so posegli optovano v trgovino s hmeljem v ČSR in Nemčiji zelo nesrečni državni organi s prepovedjo izvoza ali njega kontingentiranjem. Tudi inflacija se je dotaknila srednjeevropskega hmeljarstva zelo občutno in škodljivo. Razvoju hmeljarstva škoduje dalje protialkoholski pokret, ki je imel v »suhi« Ameriki za posledico, da se je produkcija piva znižala za 70 milijonov hektolitrov. Ta pokret sili tudi v severne države in se oglašja celo v Nemčiji. Vendar pa lahko rečemo, da od leta 1924. konzum piva zopet razveseljivo napreduje. Tako je narasel v Nemčiji povprečno za 15 odstotkov, v primeri s predlanskim letom pa celo za 25 odstotkov. Hmeljarstvu se obetajo torej boljše časi, zlasti še, ker angleški in ameriški hmelj ni za naše pivo.

Po predavanju so poročali zastopniki posrednih hmeljarskih organizacij o stanju hmelja in izgledih letošnjega pridelka. Pridelki bo za 10, v nekaterih krajih celo za 60 odstotkov manjši nego lanski. Celokupni svetovni pridelki hmelja cenijo letos na 880.000 tisoč centov po 50 kg proti 1.300.000 lani. Vzrok je slabo vreme in razne bolezni, ki so uničile letos mnogo hmelja. Točne podatke sestavi mednarodni odbor hmeljarskih organizacij po končani žetvi. Ostanje sicer neznanat zaloge lanskega hmelja, da bo svetovna potrebnost za silo krita, toda te zaloge so večinoma slabe kakovosti.

Slednjič so se delegati posvetovali o ustanovitvi stalnega mednarodnega hmeljarskega urada, ki bi skrbel v prvi vrsti za informativno in poročevalsko službo. Tak urad je bil leta 1912. že ustanovljen, toda delovati ni mogel, ker je prišla vojna in ker so se Nemci odrekli. Zdej hočejo hmeljarji ta urad obnoviti. Sedež urada bo Začetki pri Monakovo. V ta namen je bil na kongresu izvoljen veččlanski pripravljalni odbor. Na kongresu so bile zastopane vse

VELIKA ZELEZNIŠKA NESREČA V FRANCIJI. Velika železniška nesreča na progi Mans-Tonnes je zahtevala 20 človeških žrtev. 30 potnikov je bilo težko ranjenih. Slika kaže razbitte vagon.

hmeljarske organizacije ČSR, dalje številni delegati iz Nemčije, Poljske, Avstrije, Jugoslavije in Francije. Drugo leto bo zopet hmeljarski kongres in sicer na Dunaju.

Novi državni proračun

Že pred mesecem je finančni minister pozval ministrstva, da pripravijo gradivo za nov državni proračun in jim podal potrebna navodila. Le nekatera ministrstva so doslej izdelala svoje predloge in jih dostavila proračunskemu oddelku finančnega ministrstva. Kakor pri prejšnjih proračunih, je tudi sedanjí proračun vojnega ministrstva od proračunov ostalih ministrstev največji. Znaša približno milijardo in tri sto milijonov dinarjev. Tudi v tem slučaju pa bo za 300 milijonov dinarjev manjši od lanskega! Zmanjšanje proračuna je povzročilo učvrstjenje dinarja in padec splošnih živiliških cen.

Na drugo mesto prihaja proračun sabbračajnega ministrstva. Tudi to ministrstvo je reduciralo svoje zahteve, ker so izpadle prejšnje potrebe za dograjenje nekih železniških prog. Tudi ostala ministrstva reducirajo svoje izdatke, z izjemo poljedelskega ministrstva, ki zahteva 200% povišanje svojega proračuna, z novimi izdatki namerava izvršiti velika melioracijska dela.

Na podlagi vpisanih proračunov je že začelo proračunsko oddeljenje sestavljati splošni državni proračun, ki se mora izgotoviti do sestanka Narodne skupščine 20. oktobra.

Predvojnimi rentnikom

Važna sporočila poštne hranilnice. — Vsi predvojniki rentniki naj prijavijo svoje rente.

Pri prenosu depojev vrednostnih papirjev naših državljanov, ki so se nahajali v dunajski Poštni hranilnici, se je ugotovilo, da skoro 20.000 naših deponentov ni prijavilo svojih depojev. Ti neposrti so pozabili pooblastiti sarajevsko Pošto hranilnico, da prevzame te depoje na Dunaju. Med temi depoji se nahajajo do 6 milijonov predvojnih rent, za katere mora naša država v smislu mirovnih pogodb založiti enako vrednost lastnih rent. Nadalje so v teh depojih združeni še 3 milijoni drugih rent (brez vojnih posojil), kar znaša skupaj s prvim zneskom prav veliko svoto. Zato poziva Poštna hranilnica vse lastnike predvojnih avstrijskih rent, da prijavijo svoje depoje neposredno sarajevski podružnici. Obenem naj jo pooblaste, da sme prenesti depoje z Dunaja v Sarajevo.

Prijavi je treba priložiti: 1. Rentno knjigo ali pa potrdilo o depoju. Če je lastnik izgubil tozadevna dokazila, naj priloži izjavo, da jamči za poškodbe pri ev. prenosu depoja. 2. Potrdilo o državljanstvu, ker se dokaže z domovnico, s potrdilom pristojne občine, z dokazilom o sprejetju v državljanstvo ali končno z čilnovniškim dekretom.

3. Dokazilo, da prosilec ni bival v avstrijski republiki od 16. julija 1920 do danes.

Zadostuje izjava policije ali pristojne občine, da prosilec ni bival med tem časom v Avstriji.

★ ★ ★

—g Plenarna seja beogradske trgovske zbornice. Beogradska trgovska zbornica sklicuje koncem avgusta plenarno sejo, ki se je udeležijo tudi zastopniki drugih trgovskih zbornic. Na dnevi red pridejo vprašanja, ki so v zvezi z interesi naše trgovine.

—g Carinski dohodki od 1.—10. avgusta izkazuje (v oklepajih razlika v primeri z 8. avgustom) kovinske podloge 4921. (— 2.9), posojil 1,128.8 (—3.6) račun za odkup kronskih novčanic 1,186.3, račun začasne izmenjave 366.8, državni dolgovi 2,966.3, vrednost državnih domen 2,138.3 in saldo raznih računov 1,094.5 (+ 115.6): aktivna = 9,373.4 Din. Od glavnice je bilo izplačano 27.9, rezervni fond znaša 6.2 novčanic v oktobru 5,824.7 (+ 42.9), državni račun začasne razmenjave 366.8, državne terjatve 7.0 (— 0.7), razne obveznosti 927.8 (75.6), terjatve za zastavljeni domene 2,138.3 in ažio za kupovanje zlata 74.3. Pasiva znaša 9,373.4 Din. Obrestni mera neizpremenjena.

—g Stanje Narodne banke dne 15. avgusta izkazuje (v oklepajih razlika v primeri z 8. avgustom) kovinske podloge 4921. (— 2.9), posojil 1,128.8 (—3.6) račun za odkup kronskih novčanic 1,186.3, račun začasne izmenjave 366.8, državni dolgovi 2,966.3, vrednost državnih domen 2,138.3 in saldo raznih računov 1,094.5 (+ 115.6): aktivna = 9,373.4 Din. Od glavnice je bilo izplačano 27.9, rezervni fond znaša 6.2 novčanic v oktobru 5,824.7 (+ 42.9), državni račun začasne razmenjave 366.8, državne terjatve 7.0 (— 0.7), razne obveznosti 927.8 (75.6), terjatve za zastavljeni domene 2,138.3 in ažio za kupovanje zlata 74.3. Pasiva znaša 9,373.4 Din. Obrestni mera neizpremenjena.

Naznanjam, da se prične s 1. septembrom t. l. zopet redni pouk v krojnem risanju in prikojvanju damskih oblek.

Priglasje sprejemam od 8.—12. in od 14.—18. Oblast. konces. učilišče ROZA MEDVED, Ljubljana, Mestni trg 24.

—g Dobave. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 12. septembra t. l. ponudbe glede dobave jeklene žične vrvi. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 7. septembra t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 60.000 kg čistega bencina; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave pozamentarijskega materiala ter glede dobave kartonskih kart in tiskarskega papirja. Dne 9. septembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede elektrifikacije postaje in kurilnice Ljubljana gl. kol.; pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave sestavnih delov za brzojavne, telefonske in signalne naprave. — Dne 10. septembra t. l. pri Gradjevinski upravi mornarice v Tivtu glede dobave opeke, apna in portlandskega cementa; pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave podložnih ploščic in usadic; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave številk, črk itd. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v

Inserirajte v „Slov. Narodu“!

V. I. Krizanovska:

V kraljestvu nesmrtnih

Roman.

— Srečen sem, bratje, da vam lahko predstavim člana naše bratovščine, ki ima takoj ob sprejemu tako blage in plemenite namene. V njegovih duši gori večna luč usmiljenja, pridobljeno znanje pa luče posvetitvi človeštvu. Blagoslovjam te, dragi sinko, da si izbral tako koristno in vzvišeno pot, po kateri se boš lahko povzpел zelo visoko.

Z oltarja je vzel brušeni, dragoceni kamen v obliki srpa, ki se je ves lesketal, ter ga obesil Supramatemu okrog vratu.

— Vzemí, brat Supramati, ta čudodelni talisman. Zdravi trpeče in nikoli jim ne odrekaj svoje pomoči! Zdej pa dovoli, da ti dam na pot v življenje še nekaj dobrih nasvetov in da spregovorim kratko o tvoji bližnji bodočnosti.

V širšem pomenu besede ti sploh še nisi živel. Kot ubogi trpin, bolan in utrujen si moral tem bolj čuvati svoje sile in izogibati se izkušnjav, a zdaj le moreš jamčiti, da jim ne podležeš. Ne smeš namreč pozabiti, da si človek in kot tak podvržen vsem strastem tem bolj, ker si dovil z življenjskim eliksirjem toliko novih sil, da jih še tako burno in razvratno življenje ne more izčrpati. Toda če hočeš meti notranji mir, če hočeš kljubovati vsem izkuš-

njavam in živeti v višjih sferah čistega znanja, moraš izprazniti čašo življenja do dna in spoznati vse strasti sveta, kamor se vrneš. Plani torej v vrtinec strasti, pojdi med podivjane množice, ki razmetavajo svoje telesne in duševne moči na življenjskem trgu, kjer vse kupujejo in vse prodajajo in kjer neomejeno kraljuje sebičnost. Slavohlepje je oslepilo te nesrečne, telesno in duševno pohabljen žrtve razuzdanosti in nizkotnih strasti. Plešejo v svojem odprtem grobu in ne vidijo, da se jim noge že pogrezajo v jamo. Ti se moraš še naučiti, kako mirno in pomilovalno gleda modrijan ta peklarski, zapeljivi ples, kako se mu smili v dno duše tolpa, ki se vrti v svoji večni gonji za novimi nasladi in z idiotskim nasmehom na ustih in ne vidi, da njena lica venejo, da postajajo lasje sivi in da se bližura, ko bo treba dati odgovor za pogubljeno življenje.

Pojdi torej, dragi brat, in stopi v ta vrtinec življenja. In ko premešaš vse svoje strasti, se spremeni tvoja kri in čiste misli te poneso visoko nad ljudsko črdo, ki sem ti jo pravkar opisal. In ko bo slednjič vse pripravljeno, boš lahko odprl debelo knjigo znanja ter iskal v nji vzrok vseh vzrokov. Preostaja mi še zadnje vprašanje: koga izmed tu prisotnih si boš izbral za učitelja, da te pripravi za prvo posvečenje, ko pride čas in se boš hotel v samotni lotiti dela?

Supramatega pogled je blodil do tem sijajnem

zboru po mladih in lepih obrazih, ki so se mu prijanzno smehljali, po obrazih častiljivih in dostojanstvenih starcev. Slednjič se je ustavil na Dahirju V belj obleki ni bil tako mračen in strašen, kakor poprej v črni Lepo, blede lice in velike, otožne oči so se zdele Supramatemu neizrečeno simpatične.

— Ali smem izbrati tistega, ki je prišel pome in me pripeljal sem? Radost in začudenost je zasijala na Dahirjevem obrazu. — Dobro, — je odgovoril starc. — Naj bo on tvoj prvi učitelj!

Dahir je pristopil k Supramatemu in ga bratsko poljubil. Tudi vsi navzoči so mu vrsti prihajali in čestitali novemu bratu. Nato je starc, ki je bil menda poglavar bratovščine, spregovoril:

— Dragi bratje! Se ena dolžnost nas čaka. Treba je presekati vezi, ki so vezale izdajalca Narajano z našim plemenitim delom. On je to delo zavrgel, ker se je vrnil v nevidni svet pred določenim rokom, ki čaka nas, kadar bo končana naša misija.

Vsi so odstopili in napravili velik krog. Sredi tega kroga sta postavila dva dečka trimožnik z žerjavico in široko, nizko posodo, v kateri je bila bela tvarina.

Tedaj je pristopil veliki svečenik. Postavil je posodo na žerjavico in vili vanjo nekaj kapljic iz stekleničice, ki jo je imel za pasom.

Takoj se je začelo v daljini smenje in v dvo-

rani je nastala popolna tema. Kar je udarila strela in zažgala žerjavico v trimožniku. Zasvetilo so se pestri ognjeni jeziki, Dvignil se je oblak dima, ki je padel potem na tla, pa se je začel takoj zopet dvigati in zvijati kot ogromna kača. Nastalo je pravcato neurje. Nepreravno je gremelo in treskalo. Zemlja se je tresla. Od vseh strani so prihajala čudna in strašna bitja. Ena so imela peroti, druga glave sfinge ali ptice. Zopet druga so se plazila po tleh. Imela so človeške obraze z zverskim, lukavim in peklenskim izrazom.

Supramati se je nasklonil na stebre. Radovedno in v nepopisni grozi je gledal to ostudno druhal, ki se je plazila okrog trimožnika in na vso moč kričala.

Naenkrat je strašno zadonelo in pojavil se je krvavordeči oblak dima, ki se je razpršil in odkril človeško postavo. Na krvavordečem ozadju so se jasno poznali vsi obrisi, zlasti pa glava.

Supramati je od groze zakričal. Spoznal je neznanca, ki je bil pri njem v Londonu. Ognjenordeči trak je vezal Narajano z zagonetnim ognjem, od katerega se je širil zdej dušični vonj.

— Pretrgal sem vezi, ki so mi bile že neznesne, — se je začul Narajanim glas. — Nikomur pa nisem storil žalega, poiskal sem v nadomestilo moža, ki je bolj dostojen prevzeti moio vlogo. on je zdej moj naslednik.

Moda

Elegantna poletna večerna obleka igra v letošnji modi veliko vlogo, ker se dame na potovanju, v letoviščih, kopališčih in za ples rade malo bolj potrudijo s toaletto. Naši vzorci jasno kažejo, da je nastopila ženska obleka rakovo po. Doslej se je zadrževala, zdaj se je začela širiti. Zlasti krila so v nevarnosti, da dobe obliko zvonca. Ozko krilo, ki ovira dame pri hoji, zlasti če je treba delati dolge korake, menda ne bo več dolgo moderno. Zelo lepa in elegantna je obleka iz belega krepdešina (št. 1), s širokimi perotim podobnimi rokavi ki so vrezani z obleko iz enega kosa. S tako obleko krasno harmonira srebrni turban, ki damam sploh imenito pristaja ker so po značaju zelo podobne turškemu sultanu. V strogem slogu je vzorec št. 2. Roza crepgeorgette krilo je obrabljeno z dragoceninami čipkami. Temno-rdeči žametasti našivki z belimi odnosi roza žametastimi cvetlicami segajo od pasu do čipk in tvorijo zelo originalno opremo. Še bolj se pozna slog pri obleki iz dekleta (št. 13), ki je iz sinjeza tafta. Sinji svileni trak se ovija okrog ramen in tvori v pasu vlečko.

— **Afriški modni vzorci.** Nekj londonski list se je norčeval iz zadnje modne novotarije nekaterih dam, ki so se pojavile na promenadi s psički v naročju in v obleki, čije barva se je točno vjemala z barvo pasje dlake. Uredništvo je prejelo nato dopis nekega čitatelja, ki piše: Moja hčerka se je vrnila s potovanja in mi pripovedovala, da je videla na otoku Sv. Vincenca blizu zapadne afriške obale kričeče oblečene domačinke, ki so vodile s seboj psičke. Barva njih obleke se je točno vjemala z barvo pasje dlake. To dokazuje, da so ženske z otoka Sv. Vincenca že za korak naprej pred svojimi angleškimi sestrami.

— **Številke damskih klobukov.** Ker je vpliv moške obleke na žensko čedalje večji, je odpadlo tudi mnogo skrbi za toaletto. Zadnja novost je ta, da dame v večjih mestih ne hodijo več k modistkam, kjer so morale običajno stati po več ur, predno so primerile in izbrale klobuke. Odkar se je pa pojavil mikado, so ženski klobučki skoraj enaki moškim in zato so začeli v Londonu damske klobuke numerirati. Modistkam je delo olajšano, ker vzamejo kar najmanjše številke moških klobukov in stvar je gotova. Dame naročajo v Londonu klobuke po telefonu. Modistki je treba povedati samo številko in približno ceno, pa je klobuček kmalu narejen.

— **Ženski prsti v nevarnosti.** Tenki prsti nežne ženske ročice so veljali vedno za nekaj posebno lepega. Toda zdaj vse kaže, da bo te lepote kmalu konec. Dame z lepimi tenkimi prsti so čedalje bolj redke in neki londonski zlatar, ki ima 30letno prakso, trdi na podlagi svojih trgovskih knjig, da se je zgledilo pri njem zadnje leto 57 dam s prstani, ki so jim postali premajhni. Pred enim letom je bilo takih žensk samo devet, pred 20 leti pa sploh nobene. Največ je kriv sport, da imajo ženske zdaj debele prste. Dama, ki igra dan za dnem tennis, ki mnogo vesla ali plava, ne more imeti dolgo lepih rok. Njeni prsti se odebele in tako izgubi del svoje lepote.

Škofje in usoda

Kakor znano, je papež nedavno obsodil indenceno današnje ženske mode ter izdal gotove smernice za ženska oblačila, v kolikor bodo našla milost v očeh cerkve. Nato so škofje Ligurije imeli za zaprtimi vrati zborovanje in na konklavu se je vršil kongres o modi, na katerem se je izključno obravnavalo samo vprašanje, kakšne predpise je treba izdati, da se prilagode željam papeža glede ženskih oblačil. Razmotrivanja so bila zelo živahna in kot dokaz o »nemoralni« modni so služili številni modni žurnali itd. Končno so škofje soglasno sklenili izdati poseben pravilnik o ženski modi, ki ostro izključuje vsak dekolté. Škofje so nadalje sklenili, da smejo odslej samo deklice do 15. leta nositi kratka krila, istotako kratke rokave. Toda tudi v tem slučaju morajo rokavi segati najmanj do komolca, krila pa morajo pokriti kolena. Ovrtnik sme biti malo izrezan. Uradni list škofje v Genovi je sedaj objavil pravilnik, ki so ga izdali škofje o ženski modi z nadaljnjimi podrobnostmi. Med drugim določa pravilnik, da izrezek do ovrtnika ne sme biti širok nad dva centimetra. Deklice in žene od 15. leta dalje so obvezane, da nosijo krila do tal, rokavi pa morajo pokri-

vati roke do zapeljivosti, ovrtniki pa morajo biti trdno zapeti... Pravilnik ima priložene ilustracije, iz katerih je točno razvideti, kateri ženski kostumi odslej dalje odgovarjajo predpisom, kateri pa ne. Zdi se pa, da bodo škofje nalehali na odpor tako pri ženskem svetu. Boj proti močnejši sili naravnega in mode je brezupen. In če bi bil izrezek do ovrtnika samo dva centimetra širok — greh najde svoj pot, kakor znano, vedno in povsod...

Da bo zakon srečen

Angleški listi priobčujejo navodila, ki jih daje zakoncem znamenita angleška pevka Klara Butt. Butt je praznovala nedavno srebrno poroko in zato ji je lahko verjame, da ve, kaj je zakonsko življenje. Klara Butt piše med drugim na naslov zakoncev: Ljubite se med seboj! Brez ljubezni se kmalu pojavijo na zakonskem obzorju črni oblaki. Začno se domači prepiri, mož hodi svoja pota, žena tudi, miru in sloge je konec, domače ognjišče je razdejano. Malenkosti, ki se jim zakonca spočetka smejeta, so čisto vzrok poznejšega trpljenja. Žene, ki vedno godrnjajo in situirajo, se mož kmalu navetila. Žena pa tudi ne sme biti dolgočasna, nervozna ali slaba volje. Če jo tarejo kakšne nadloge, naj po možnosti skrije svoje slabo razpoloženje, da mož ne bo treba vedno gledati njenega kislega obraza. Take žene so same krive, če si iščejo možje zabave in razvedrila drugod, če skačejo čez zakonski plot in lažijo za drugimi ženskami. Isto velja tudi seveda za moža. Zakonca morata medsebojno spoštovati individualne lastnosti in razumeti, da vsi ljudje ne morejo biti enaki. Podlaga vsakega srečnega zakona je medsebojna ljubezen in zaupanje. Nezaupanje je grob srečnega zakona. V srcu, kjer gloda neprestano črv nezaupanja, ni prostora za ljubezen. Ta strup najbolj okuži atmosfero zakonskega življenja.

Vsak, tudi najdalnejši zakon je samo kompromis, v katerem se morata mož in žena vzajemno žrtvovati, da tako tem več pridobita. Mož ali žena, ki zna odnoso hoče samo jemati, nima pojma o pravi ljubezni. Prava ljubezen temelji na samozatajevanju, na odporu proti sebičnim nagonom. Šele kadar je volja moža ali žene za velike žrtve nesporna, lahko govorimo o srečnem zakonu. Ne zahtevajte, pa tudi ne pričakujte od zakona preveč! Mož, ki misli, da se je oženil z angelom, je zelo razočaran, čim spozna, da se je oženil samo z žensko. Žena, ki je smatrala moža za pol boga, tudi izgubi svoje življenje, čim opazi na njem toliko človeštva. Zato naj zakonci prve dni po poroki v svojih zahtevah nikar ne pretiravajo.

V zakonu je zelo važen humor. Humor je sol življenja, je pa tudi sol zakonskega življenja, brez katere ne more biti v zakonu sreče. Vsako stvar je treba vzeti od vse strani. Smeh je najboljšo sredstvo, da se zamaže vse vrzeli, ki se pojavijo v zakonski harmoniji. — Ljubi sebe nazadnje, — pravi dalje Klara Butt. Samoljubje je sovražnik zakonske sreče. Ljubezen, ki daje, se žrtvuje in trpi, je edina ljubezen, ki gradi zakonsko srečo. Žena, ki misli najprej na svojo zabavo, na svoje sprehe in sestanke, ne pa na moža in otroke, ljubi samo sebe. Prav tako pa ljubi tudi samo sebe, če hoče v zakonu nadaljevati svoje fantovsko življenje. Ljudje, ki imajo radi samo sebe, niso sposobni za nesebično ljubezen.

bres katere ne more biti srečnega zakona. Navodila Klara Butt so dobra, samo ravnati se je treba po njih. Zanimivo bi bilo izvedeti, če je pevka sama živeča v zakonu tako, kakor učí druge.

Ženska in njen položaj v Indiji

Ce je res, da so najboljše in najlepše tiste ženske, o katerih se najmanj govori, bi morali prisedeti prvo nagrado ženskam v Indiji. Število prebivalcev te dežele znaša 350 milijonov in ženske te ogromne starokulturne rodbine žive v naši fantaziji kot kakke puste in prazne podobe brez opredeljene smeri in javnem in zasebnem življenju. Bajaderke, mlade deklice kot zakonske žene, seziganje vdov — so pojmi, na katerih gradi Evropa svoje naziranje o indijski ženski. Mala Japonka ima svoje pisateljice in pesnike v evropski literaturi, opevajo jo v operah, kakor je n. pr. Pierre Loti ovekovčel tip japonske ženske v Madame Christian-theme. Na ta način ustvarjena slika sicer ni povsem točna, vendar smo pa prepričani, da japonsko žensko poznamo. Tudi o njeni sestri, Kitajki, čitamo tu in tam v potopisih, dočim Evropa o indijskih ženskah z malimi izjemami nima niti pojma.

Položaj indijske ženske se bistveno razlikuje od onega ostalih orientalskih žensk. Ona ni ne vprezna živina, ne sužnja svojega moža. Žensko spoštujejo Indijci v prvi vrsti kot mater. Indijska vera vidi celo v kravi sveto žival, ki je poljedelec sploh ne sme uporabljati pri obdelovanju zemlje. Ženske, ki skrbijo za razmnoževanje človeškega rodu, ne sme v Indiji nihče siliti k delu na polju. To delo je samo za moške. Mož in žena sta združena na vse večne čase ne le v prvem življenju, nego tudi potem, ko se njuni duši preselita v kako drugo bitje. Ko se po smrti iznova rodita bodisi kot človeka ali konja, ju usoda zopet združi. Narazen ne moreta več. (Pri nas bi se marsikateri mož lepo zahvalil za tako usodo.)

Fant in deklice se zaročita takorekoč že v zibelki. Vsak ostane pri svojih roditeljih, dokler ne doraste. V Indiji pa starši niso tako ozkosrčni, kakor pri nas, da bi držali hčerko doma za pečko do 18. ali celo 20. leta. Tam se deklice lahko poroči že s 15. ali 16. letom, včasih tudi poprej. Za doto dobi indijska nevesta siona ali čredo ovac, kakor je pač gnotno stanje roditeljev. Tako dobi mož včasih v svoj dom kar dva slona. K doto spada tudi voz in par bivola. Zakonsko življenje je v Indiji blaženo. V Evropi smo vajeni zakonskega življenja v obliki prostovoljne ječe. Tega Indija ne pozna. Kmetije so večinoma abstinenti in vegetarijanci. Pri nas je tudi v tem pogledu narobe. Indijske žene in dekleta se pečajo z običajnim gospodinjstvom. Šivajo, predejo, kvačkajo itd. Pri tem pa zelo goje glasbo in plese. Plesne prireditve se pa bistveno razlikujejo od naših plesov. V Indiji plešejo namreč dekleta zunaj na polju ali v gozdu in moški ne smejo blizu. Niti oče ali brat plešalke nima dostopa na ples. Strogo so ločena tudi kopališča v sveti reki Ganges in drugod. Kopanje je v Indiji verska dolžnost. Indec ne stopi prej v svetišče, prgdnno se ne koplje.

MARŠAL PETAIN, vrhovni poveljnik francoskih čet v Maroku.

V svetšču pa moški in ženske niso ločeni. Pred Bogom ni razlike, vsi so enaki. Pri nas so ženske tudi pred Bogom zapostavljene, ker morajo sedeti na levi strani. Indijske ženske tudi v javnem življenju ne priznavajo moškim predpravice. Še v prastarih časih pred Kristusovim rojstvom, ko je bila Indija na višku svoje kulture, so imele ženske dostop v najvišje znanstvene institute. Danes stoji izobrazba domačinov na zelo nizki stopnji. Niti 14 odstotkov prebivalstva ne zna čitati in pisati. Angleži so pač zainteresirani na tem, da ostanejo ljudske mase v duševni zaostalosti.

V moderni dobi indijskega narodnega pokreta je zelo zanimiv pojav Mahatma Ghandi. V tem pokretu igrajo tudi ženske veliko vlogo. Ghandi sovrži vsako nasilje. Odpor brez nasilja je sredstvo, s katerim hoče osvoboditi svojo domovino izpod tujih nadvlad. Pač pa zahteva bojkot angleških izdelkov. Domačin morajo kupovati samo domače blago. In ljudstvo ga uboga. Ker pa nima Indija dovolj razvite svoje industrije, pomagajo ženske, ki delajo doma noč in dan obleke. Tudi žene vsemogočnih maharadžev se udeležujejo tega pokreta. Nekatere darujejo svoje dragocenosti ali del premoženja in sicer skrivaj, da bi Angleži ne opazili. Angleži so z revolucionarji zelo strogi. Vse ječe so polne prvržencev Ghandija. Ječa pomeni v Indiji toliko kot smrtna kazen, ker so zdravstvene razmere take, da večina jetnikov podleže raznim epidemijam, za vdove takih žrtev skrbi narodno zavedno žensstvo. Če zmagava v Indiji nacionalni pokret, bo imela velik del zasluge pri tem tudi dožrtvovalna indijska ženska.

To in ono

„Skrivalnice“ se gresta

Naše gospodinje so zopet v strahu, to se pravi, straši jih zopet nekaj »straš« v osebi nežne deklice, ki smukne v stanovanje, če ostanejo vrata le za hip odprta in se odstrani gospodinja ali varuh stanovanja. Pojavlja se ta skrivnostna deklica v vseh delih mesta, pride v vse mogoče hiše, seveda najraje v take, koder je več strank in jo ne povpraša že prvi, ki jo sreča, česa išče v hiši. V svojem poslu je deklica v rumeni bluzi vro spretna. Privablja jo najbolj kaka svetleča se stvarica, ki izgine v ugodnem trenutku kot bi trenil neopaženo v njen žep. Čim se ji zdi, da ne bo izdihala kar brzo tudi kakega skrivnega predala, koder sluti denar, smukne tiho kot miška na hodnik in nato po prstih po stopnicah na cesto. Če pa misli, da je varna dalje časa, premeče po sobah vse, odzame pa le majhne predmete večje vrednosti, ki jih lahko skrije in na komednejši način vnoviči. Prigodilo se je že, da je imela ta ali ona gospodinja »srečo« videti to skrivnostno tatico, zalotila pa jo ni na delu, marveč že ko se je žurila, da pride na cesto in se pomeša med ljudi, da kakor mogoče hitro odide za vogalom izpred oči vsem, katerim se zdi sumljiva. Kolikor se je moglo dognati, gre v tem slučaju še za popolnoma mladostno deklico, ki pa vendar pozna že vse mogoče načine lahkega življenja. Med drugim ima tudi fanta, katerega zalaga s svojim plenom, oziroma z izkupičkom od ukradenega blaga. On je sicer enake branže, ko ona, vendar se zdi, da ni tako podjeten in včasih rad lenari. Vsi mogoči ljudje so opazili v predmestjih že včasih takole na večer čuden par, ki je odhajal proti polju, bržkone počivat »po delu« pod en ali drugi kozolec. Vendar pa postajajo noči že hladne in migljajoče zvezdice niso več tako privlačne in včasih groze tudi črni oblaki, ki se svareče vale pred nebotem ter opominjajo, da si bo treba pred jesenjo poiskati drugačno prenočišče...

In onadva, ki se družita v strahu in v krajih ter sicer v sladkosti in nadlogah življenja, včasih menda pomisljata, da bi si poiskal toplejše gnezdece. Gospodinje so v strahu tudi pred njuno zimsko sezijo in morda se varnostnim organom posreči, da ju spravijo v kak topele kotiček — v jetnišnico in tako odzamejo skrb njima in našim pridnim gospodinjam...

Oni, ki pridejo

na vselej, naj si oblačilne potrebščine za sebe in svoje: naroče v raviljonu, št. 215-217. Na razpolago kroji, vzorci sijajnega angleškega blaga. Vse cene znane za naročnike na vselej: za 250. Drago Schwab, Ljubljana.

PAVILJON „114“ 215-217.

O. S. MARDEN: Ako se spremeni mišljenje, se spremeni tudi človek

Prevel dr. F. S. Pri večini ljudi, ki jih preganjajo nesreče, tci vzrok za to v tem, da ne znajo biti na straži pred svojimi lastnimi slabostmi in se osvoboditi od njih. Pred mnogimi leti so Central Park in druge sedanje zgornje dele mesta Newyorka zasedali takozvani »squatterji«, nasilni priseljenci, ki so si tamkaj brez vsakega reca postavljali na praznih mestih neotesane kočice ter prizadevali resničnim lastnikom, zlasti ako se niso pravčasno zglasili, velike težave, odrekajoč jim lastniške pravice. So pa tudi še sedaj slični nasilni in nepravilni priseljenci, ki povzročajo mnogim ljudem velike križe in težave. So to siace masli, predsodki, ozkosrčnost, prazne vere, boječnost, sovraštvo in ljubosumnost ter različne male posebnosti, ki se zide na prvi pogled popolnoma nedolžne, ki se pa v človeku prav rade tako hitro vgnezdijo, da se jih potem prav težko iznebi.

V resnici je najbrž prav težko takoj zapopasti, kar se nam dandanes razodeva vedno bolj in bolj in kar so naši veliki pesniki in misleci bili že davno spoznali, da je baš naš duh, ki vstvarja telo. To je treba razumeti dobesedno in se prepričati o tej trditvi v resnici z ozirom na naš duh in naše telo. So namreč že sedaj ljudje, ki so bili spoznali resničnost tega stavka in ki so bili tudi v stanu, da so se tekom enega samega leta tako spremenili, da jih težko spoznamo. S čim in kako so to napravili? Navadno s »pravilnim mišljenjem«. Njihov obraz je kazal poprej znake negotovosti, strahu, ozkosrčnosti in skrbi, sedaj pa odseva iz njega ud, zar veselost in radosti.

Sv. Pavel je dobro razumel vse te stvari, kajti kako bi bil mogel sicer reči: »Spremenite se s spremembo svojega duha!« Kaj pomeni to drugače kakor spreobrnitev, poplmenitev, očiščenje in osvoboditev misli? Kjer je porast, tam ni prostora za propadanje. Dokler rastemo in obnovljamo svoj duh, se ne morejo v nas nastaliti struje razpadanja, skaze in pokvarjanja. Neprestano in pravilno se vrši v nas obnova in osvoboditev snovi in sil in ta proces morejo zadrževati le misli negativnega značaja in disharmoničnega razpoloženja. Marsikdo je že doživel to skušnjo, kako hitro so izginiti temni oblaki, ki so zatemejevali njegov duh, kako je zasvetilo solnce sveže misli in kako se je spremenilo celo njegovo življensko naziranje. Vedno pa so bile to misli o dobrih, milih, krasnih stvareh, ki so spremenile njegovo duševno stanje.

Sodi se po večini, da možgani ne dopuščajo večjih sprememb, da je v njih že vse določeno po podedljivosti in da bi torej prišlo v poštev le malenkostne spremembe. Toda dalo bi se pa navesti celo vrsto primerov, da so ljudje spremenili cele dele svojih miselnih in duševnih sposobnosti.

zmožnosti, ki so bile pri njih že od rojstva ali vsled pomanjkljive vaje slabe, in da se je clo vse njihovo bistvo osredotočilo okoli oboli takih lastnosti, ki so jim takorekoč popolnoma manjkale.

34 dni brez hrane

V fiziološkem laboratoriju univerze v Chicagu so napravili te dni poizkus z gladovanjem. Dosežen je bil nov rekord s tem, da je preživel Friderik Hesel 33 dni in 1 ur brez vsake jedi. Ta tekma seveda n ostala brez posledic za njegovo težo. Izgu bil je 15 kg na teži, toda v 8 dneh se je zopet zredil za 9 kg. Namen teh poizkusov je bil ugotoviti, kako vpliva lakota fiziološko in psihološko na možgane, na sestavo krvi itd. Fred gladovanjem je jedel Hesel dva meseca samo meso. To pa ni tako lahko, kakor bi si mislil tisti, ki ni poskusil. Mesi se človek kmalu navetila in med nami s redki, ki bi lahko jedli samo meso nekaj dni. Tudi Hesel se je moral prepričati, da človeški organizem ne prenese take hrane. Pogosto mu je mesna dijeta tako presedala, da bi bil dal več let svojega življenja za košček kruha. Pač pa trdi, da vpliva jedljena lakota zelo blagodejno na človeški organizem in svetuje tudi drugim, naj se večkrat postijo ne morda za to, da dobe odpuške, temveč v interesu svojega zdravlja.

Prve tri dni gladovanja se je počutil normalno, ker je živel na račun poprej zbrane maščobe. Od tretjega do sedmega dneva je pa zelo trpel. Ta čas je pa baje najhujši, ker začne organizem silno pešati in tudi želedec je zelo siten. Tretji teden se je počutil dokaj dobro, v četrtem tednu se je pa zopet oglasila strašna lakota in onemoglost. Misli je samo še na to, kje bi dobil košček kruha ali karkoli za jesti. Udje so ga tako boleli, da ni mogel spati. Čudno pa je, da ga glava ni bolela. Ko je bil 34 dnevni post srečno končan, je začel piti sadni sok, ker prve dni po postu sploh ni mogel jesti. Šele čez 10 dni je začel jesti meso. To gladovanje je v njegovem življenju ni prvo. Tekom zadnjih 15 let je preživel ta čudak 300 dni brez jedi. Menda mu ameriške univerze dobro plačajo to originalno treniranje želodca, sicer bi se gotovo ne mučil.

O otroškem telesu

Po naivnem in zastarelem pojmovanju je otrok človek v malem obsegu. Nova raziskovanja otroškega organizma pa so dokazala, da se otrok temeljito razlikuje od odraslega človeka. Razlika ne obstoja v proporcijah in v velikosti, nego predvsem v kemični sestavi okostja, mišičevja itd. Velika je tudi razlika v fiziologiji posrednih organov. Že lajk opazi, da je dihanje in srčno delovanje pri otroku popolnoma drugačno nego pri odraslem človeku. Posebna velika razlika med otrokom in odraslim človekom leži v procesu izmenjave hrane in materije. Pri odraslem človeku služi izmenjava samo vsakokratni dopolnitvi izgubljenih telesnih energij. Pri otroku pa mora služiti nova energija, ki jo sprejema s hrano, predvsem razvijanju in splošni rasti. Kemična sestavina osnovne materije, iz katere obstoja organizem, je pri otroku drugačna kakor pri odraslem človeku. Tako znaša na pr. količina vode pri novorojenčku 74,7% celega telesa, pri odraslem človeku samo 58,8%. Zanimivo je nadalje razmerje teže posrednih telesnih udov in delov otroka in odraslega moža. Lobanja znaša pri otroku 16,7%, pri odraslem 15,35%, mišičevje 23,4%, pri odraslem 43,09%, pljuča pri otroku 2,16%, pri odraslem 2,01%. Mozek zavzema pri novorojenčku razmeroma zelo velik prostor 14,34% napram 2,37 pri odraslih. Ravno tako oči: 0,28% napram 0,23%. Neki organ, »Thunus-zleza je pri novorojenčku skoro enako velika kakor levo pljučno krilo. Ta zleza služi potrebam otroškega telesa. Pozneje popolnoma propade. Tudi krvna sestavina otroškega telesa je različna od krvne sestavine odraslega človeka. Otroška kri ima mnogo večje število belih krvnih teles, nego kri odraslega človeka. Sestava otroškega telesa je potekalnem tako različna od sestave odraslega človeka, da po pravici pravi francoski zdravnik grof Beguer, da »predstavlja popolnoma novo človeško vrsto«.

Korenina Mandragore

V srednjem veku se je korenina Mandragore pripisovala veliko čudotvorno moč. Zato so jo zelo iskali. Pripovedovali se je, da raste samo na krajih, kjer so stale kedaj kakke vislice in ako je kdo rastlino našel, je moral biti zelo previden. Sam je ni smel iztrgati iz zemlje, marveč je moral navezati nanjo psa, ki jo je iz zemlje potegnil. Pri tem si je bilo treba zamašiti ušesa, da se ne sliši krika, ki ga izpusti koreninski možiček, kajti kdor ta kriki sliši, mora umreti. Korenina se je hranila v posodah, sličnih rakvi in vislicem z obešenecem so bile naslikane na njih. Ljudje so verjeli, da to silno pomnožuje moč korenine. Mandragora spada v vrsto solanacej. Arabci so jedli jagode iz vrste mandrage, ker so vplivale vspavalno in posluževali so se teh jagod tudi napram svojim nasprotnikom. Sad provzroča baje veselo razpoloženje in listi služijo za zdravilo. Polagali so jih na rane, nekateri orientalski rodovi pa so si delali iz njih tobak. V starem veku so porabljali korenino pred težkimi operacijami, ker učinkuje narokotno omamljivo. Korenina je imela veliko vlogo tudi kot čudotvorno sredstvo. Nosili so jo s seboj, češ, da kdor jo ima, se lahko skrije pred ljudmi. V srednjem veku so rezali iz korenine možičke, ki so veljali za talismane proti boleznim, so prinašali srečo pri pravad in so omogočali ženskam lahke porode. Zato pa je svojčas trgovina s takimi koreninami naravnost cvetela. Ljudska neumnost je bila velika v starem in srednjem veku n ostala je enaka tudi v sedanjih silno osvobodilnih časih.

UNDERWOOD pri LUD. BARAGA, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/1. Telefon št. 980 UNDERWOOD

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in socialno namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 6.

MALI OGLASI

Zenitve, dostavljajo ter oglašajo strogo odgovorno znanje, vsaka beseda Din 1. Najmanjši znesek Din 10

Mali oglasi

v „SLOVENSKEM NARODU“ so najcenejša in najuspešnejša posredovalnica za službe, prodaje, nakup, stanovanja itd. itd. — V svojo lastno korist naj se jih vsaki poslužuje!

Službe

Mesto vratarja župnija ali sluge — išče mlajši moški. — Ponudbe pod »Vratar« 2902 na upravo »Sl. Narod«.

Začetnica pridna in zanesljiva, išče službo v kakšni pisarni — v mestu ali na deželi. — Ponudbe pod »Zanesljiva« 2903 na upravo »Sl. Narod«.

Krznar vsestransko izvežban, — išče službo. — Ponudbe pod »Krznar« 2910 na upravo »Sl. Narod«.

Gospodična smolna stropijska, slov., srbo-hrvatskega in nemškega jezika, išče službo v pisarni. — Ponudbe na upravo lista pod »Pošte« na — 2884.

Mlada gospa išče službo za časa velesojne v kakšnem paviljonu. Ponudbe na upravo lista pod »Velesojem« 2856.

Išče službo železniški upokojenec v pisarni ali kot sluga. Ponudbe na upravo lista pod »Sluga« — 2868.

Trgovski učenc se želi učiti v mešani trgovini na deželi, kjer bi imel stanovanje in hrano v hiši. Ponudbe na upravo lista pod »Učenc« — 2859.

Bolju djevojk marljivo i pošteno, eventualno sirotu bez roditelja tražim k djetetu i za kućanstvo. Pobjiže: Mr. Ivo Franič, ljekarnik — Cabar (via Rakela), Hrvaška. 2851

Skladničnik vojaščin prost, izurjen v mešani stroki, išče službo za takoj. Dopise na upravo lista pod »Skladničnik« 2812.

Knjigovodja zmožen, z večletno prakso, išče službo v večjem podjetju. Dopise na upr. lista pod »Dobra moč« — 2842.

Oskrbnik z večletno prakso, ki se dobro razume v poljstvu in v vinogradih, išče službo na graščini na Stajerskem ali Hrvatskem. Ponudbe na upr. lista pod »Oskrbnik« — 2872.

Starejša natakarica na račun (ali dve sestri, sorodnici) se išče za prometno gostilno tik Ljubljane za vino, kuhinjo in gostilno. Pogoji v upravi »Sl. Narod« 2863

Učenka poštenih staršev se želi učiti v modnem salonu ali pa v manufakturni trgovini. Ponudbe na upr. lista pod »Poštena« — 2859.

Trgov. pomočnica išče službo v večji specializirani trgovini v mestu, gre tudi kot blagajničarka. Dopise na upravo lista pod »K« — 2860.

Potnik železninar, starejša moč, dobro uveden v Slovenijo, želi premeniti mesto za potnika, poslovojno ali za prvo moč v večjem trgovskem ali industrijskem podjetju. Cenj. dopise pod »Železnina« 2887 na upravo »Slovenski Narod«.

Iščem

poštenega kuharskega vajenca v prvovrstno restavracijo v Ljubljani. Naslov v upravnistvu »Slov. Narod« 2823

Postrežnica za popoldanske ure išče službo v kakšni pisarni. — Ponudbe na upravo lista pod »Postrežnica« 2885.

Razno

Letošnje lečo, lepo — nudim po nizki ceni. — Ljudevit Sirc, Kranj. 2784

Klavirska delavnica in zaloga. Poseben oddelek za popravila klavirjev in harmonijev, ki se točno in poceni izgovarjajo. Uglasovanje in popravila za Glasbeno Matico in konservatorij izvršuje moja tvrdka. — Izdelovalec klavirjev — Warbinek, Hilsberjeva ul. 5, L. 2862

Došli so novi vzorci za moderniziranje, filo in baržunasti klobuki. Postrežba točna. Cena nizka. So v ljudsko priporočila J. Stemberger-Reč, Dunajska c. 9. 2899

Platneni čevlji št. 35 sivi, naprodaj. — Ponudbe pod »Nizka cena 2915« na upravo »Sl. Narod«.

Največja zaloga in najcenejša dvokolesa, motorji, otroški vozički, šivalni stroji, pnevmatiki, ceniki franco. Prodaja na obroke »Tribuna« — F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 160-L

Blagajne »Wertheim« in JEKLENE DENARNE OMARE za vzdrževanje — priporočila Ljubljanska komercialna družba, Ljubljana, Bleiweisova c. 18. 102/L

Dvokolesa mot. p. otroški vozički, pnevmatike — najceneje prodaja na obroke, ceniki franco — »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 132/L

Paviljone v dekoracijo na velesojni mostu sprejema — Rud. Sever, Ljubljana, Gospodarska cesta c. 6 (v hiši mesarja Slamiča). 150/L

Suhe gobe M. GERSAK, Ljubljana Kongresni trg 10. 129/L

Gonilna jermena v svetlosti in neposredni svetlosti ter prima vosek za mazanje jermenov — ni di po najnižji konkurenčni ceni tvrdka — Cadež & Bracar, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35. — Zahtevajte cenik in vzorec! 2756

Dražba košnje otave, več manjših parcel, skupaj približno 6 orolov, pri graščini Bokalce — se vrši v nedeljo 23. avgusta. — Sestane ob 14. uri pri elektr. stroju. 2765

Neremičnine

Krasne parcele ob cesti, vodovod, elektrika, se ugodno prodajo. Vprašati: Cesta v Rožno dolino št. 10. 2892

Stavbišče v Vodmatu se prodaja. — Ponudbe pod »Stavbišče« 2914 na upravo »Sl. Narod«.

Pozor! Naprodaj je v Sp. Šiški lepa stanovanjska hiša z 2000 m² vrta in zraven več stavbnih parcel po jako ugodni ceni. Več pov. Anton Strin, Kavčkova cesta št. 264 v Sp. Šiški. 2929

Kupim enodružinsko hišico, najraje v Rožni dolini ali v Vodmatu. Dopise z navodbo cene na upravo lista pod »Hišica« — 2879.

Enodružinsko hišo v Ljubljani ali v bližini vzamem takoj v najem. Ponudbe na upravo lista pod »Hišica v najem« — 2840.

Vila v Ptujju s 5 parkiranimi sobami, velikimi prostori, zidanim hlevom in sadnim vrtom — se radi preselitve poceni prodaja. — Vprašati: Hofman, Ptuj, Trubarjeva 4. 2783

Hiša dvonadstropna, z nekoliko vrta in lepem trgu na Gorenjskem, oddaljeno 1 uro od kolodvoza, s prostornimi kletmi, pripravna za vsako obrt, trgovino, najbolj pa za trgovino z vinom na debelo, je za Din 50.000 takoj naprodaj. Kupcu je stanovanje takoj na razpolago. Cenj. dopise pod »Ugodna prilika« — 2865 na upravo »Sl. Narod«.

Traži se služavka (služkinja). Za moju kučo potrebujem ženo brez dece za služavku, koja je sposobna i razume sav kućevni posao a eventualno, da se razume nešto i u kuhinji. U kući nema dece. Plata mesečno prema sposobnosti od 3 do 5 stotina dinara, stan i hrana. Sa dobrim preporukama može nastupiti i od 1. septembra ove godine. Ponude na: Mihajlovič Voja, apotekar, Lazarevac s Beogradska Kolubara. 2927

Dopisovani

Inteligentna gospodična simpatične zunanosti — želi resnega gospodina — 45 do 55 let. — Dopisi pod »Mirno življenje« — 2897 na upravo lista.

Znana želi 23letni mladenič, čedne zunanosti, inteligent, s stalno službo, z mladčeno 18—20 let, v svrhu ženitve. Le resne ponudbe s sliko na upravo »Sl. Narod« pod »Ljubav« 2905.

Vdovec gostilničar, 40 let star, išče dobro kuharico od 30—35 let, katere ima najmanj 50.000 Din. — Sliko prosim poslati na kavarno »Bosna«, Kranj. 2919

Mož z imetjem 25 000 Din, star 50 let, želi znanja z vdovo ali samico v starosti 40 do 50 let, na deželi, s primernim posestvom, najraje s trgovino v svrhu ženitve. Ponudbe na upr. »Slov. Narod« pod »Resnost« — 2845.

Dvigni pisma v upravi »Slov. Narod« »Motorno kolo 4746.« »Št 12.« »Mir in sreča 2367.« »Praktična 2639.« »Stalna služba 3246.« »Takoj 2814.« »Zmožen 2691.« »Zadovoljen 10.« »Ženitev ni izključena 2558.«

Prodaj

Poceni naprodaj skoraj nov črn pianino, 3 knjige Harmonielehre in več not za nižje in višje razrede konservatorija. Naslov: Mlekarna, Sp. Šiška, Medvedova cesta 24. 2901

Svilena obleka zelena, skoro nova, za starejšo damo naprodaj. Ponudbe pod »Svilna« — 2906 na upravo »Slov. Narod«.

Spalno opravilo dobro ohranjeno, iz trdega lesa, prodajam; istotam se prodaja tudi nekaj perila. Ponudbe pod »Spalna opravila« 2811 na upravo »Slov. Narod«.

Prodaj zlato moško žepno uro. Ponudbe na upravo lista pod »Zlato« — 2873.

Orjunaški kroj za srednjo postavno in nekaj drugih dobro ohranjenih oblek prodajam takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Dobro ohranjeno« 2870.

Ročna blažajna vsa okovana, se prodaja. Vpraša se Janko Drmoš, zlatar, Sp. Šiška, Jernejeva ul. 2875

Stanovanja

Stanovanje 3—4 sob išče trgovec. Kupi enodružinsko hišico ali parcelo v Ljubljani. Podnudbe pod »Ljubljana 2926« na upr. »Sl. Narod«.

Sobo s kuhinjo išče mlad zaskonski par za takoj. — Naslov v upravnistvu. 2878

2 dijakinji sprejmemo na stanovanje in hrano na Bleiweisovi cesti. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Zračno« — 2898.

Stanovanje išče zakonski par brez otrok v mestu ali na deželi. Ponudbe pod »Uradnik 2912« na upravo »Slov. Narod«.

Išče se v mestu prazna soba za takoj. Ponudbe na upravnistvu lista pod »Soba takoj« 2839.

Prazno sobo z uporabo kuhinje išče preprosta gospodična. — Ponudbe na upravnistvu lista pod »Soba takoj« — 2881.

Čokal

Točilnico odda uprava Ljubljanskega velesojna na prostoru, kjer bo prirejena dne 6. septembra razstava plemenske živine in konj. Ponudbe na urad Velesojna v Ljubljani. 2928

Gostilna dobro dočeta, na prometnem kraju, se išče v najem. — Ponudbe na upravnistvu lista pod »Gostilna« 2909.

Hiša z lokalom pripravna za vsako obrt, vrt gozd in njiva — se ugodno prodaja. — Ponudbe pod »Ugodna cena 2911« na upravo »Sl. Narod«.

Delavnica s stanovanjem se išče v mestu ali na deželi. — Ponudbe na upravo lista pod »Delavnica« 2810.

Večji trgovski lokal ali prostor, kateri bi se dal preurediti s primernim shem skladiščem, v sredini mesta ali na Gosposvetski cesti, se išče. Ponudbe na poštini predal 112. 2826

Posojila

50.000 Din posojila iščem proti dobrim obrestim. Vložba na vilo. — Ponudbe pod »Takojšnje posojilo« — 2871 na upravo »Slov. Narod«.

Išče 50.000 Din v svrhu povečanja in dobo idočega podjetja. Ponudbe na upravnistvu lista pod »Nujno« — 2871.

Posodim 20 000 do 25 000 Din brez obresti hišnemu gospodarju, kateri mi odstopi dve prazni sobi z uporabo kuhinje. Vknjižba za njegov trud ves čas dolgotrajne bolezn. Presrečna hvala mnogo tevilno udeleženi požarni brambor za častno spremstvo. Posebej se zahvaljujemo za pretesljivo izvajanje žalostinke domačega pevskega zbora. Vsem skupaj iskrena presrečna hvala! ŽIROVNICA, 22. avgusta 1925.

Ku m malo rabljen bolniški voz za sedenje. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Bolniški voz« 2904.

Kuoin malo enodružinsko hišico. Pogoje in navedbo cene pisati na upravnistvu lista pod »Mala hišica« — 2831.

Pouk sprejme v zasebni pouk tri učence. Dopise na upravo lista pod »Uspeh« 2867.

Učenec poštenih staršev, zdrav in krepak, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejema v trgovini z mešanim blagom. A. Pogacnik, Cerkljica, 2866

Kupujte edino-le pri Josip Petelinu najboljšje živalne stroje in kolesa Gritzner, — Phönix, pnevmatiko, potreb čine za kolesa, stroje in Lamerz-igle Ljubljana (Nisn Prilovnega spomenika ob vodi) Na ma'ol! Na veliko! I Zahtevajte cenike!

Prodalo se bo dne 24. avgusta ob 13. uri iz proste roke v Kranju:

1. „Jelenova gostilna“, velika, enonadstropna, ob glavni cesti ležeča hiša, ki ima več stanovanj, velike hleve, obširno dvorišče, vrt, kegljišče itd.

2. Proda se tudi velik gozd na Stajerskem, imenovan „Kuraltov gozd“.

Proda se v sredini mesta Split nad osemnajst let vodeča in vedno, zlasti od tujcev, dobro obiskana restavracija ter hotel II. razreda z osmimi sobami, vse s popolnim inventarjem.

Za informacije se je obrniti: Restavracija Ivanka Klampfer, Split, Trvdiova ulica br. 2.

Obličito 9. dunajski mednar. semenj (Jesenski semenj) 6.—12. septembra 1925 Tehnični semenj dan dije.

7000 obiskovalcev iz 16 držav nudi svoje najzanimivejše novosti po brozokurenčnih cenah! 125.000 obiskovalcev iz vseh evropskih in prekomorskih držav Velika izbira dunajskih specialitet. Precejšnje znižanje cen na vseh jugosl. in avstr. železnicah in na Dunavu.

Prestop meje, ako kupite vizumsko znamko za potni list za avstr. S 150 (dolarja 0-25) Pojasnila, semanja izkazila in znamke za vizum potnega lista se dobe pri: Wiener Messe A.-G., Wien VII

In pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstr. konzulat, Turjaški trg 4, Zvezci za tujski promet v Sloveniji, Aleksandrova cesta 8, in pri g. Josipu Zidarju, Dunajska cesta 31.

Zahvala. Vem ki so o priliki prebridke izgube našega blagopoklonega, nadvse ljubljenelega soproga, očeta, svaka, strica in tasta, gospoda

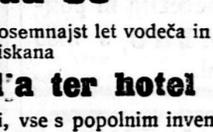
Antona Kržišnika izkazali toliko sožalja, se tem potom najprisrčneje zahvaljujemo. Predvsem se zahvaljujemo č. č. duhovščini za obilno spremstvo, nadalje gosp. dr. Jelovšku za njegov trud ves čas dolgotrajne bolezn. Presrečna hvala mnogo tevilno udeleženi požarni brambor za častno spremstvo. Posebej se zahvaljujemo za pretesljivo izvajanje žalostinke domačega pevskega zbora. Vsem skupaj iskrena presrečna hvala! ŽIROVNICA, 22. avgusta 1925.

Zaluoja obitelj Kržišnik.

Zahvala. Zelo srčno sožalje, izraženo nam povodom smrti naše ne pozabne matere, gospe

Fani Biber roj. Gusi vdove po carinskem nadzorniku kakor tudi za poklonjene krasne vence in cvetje ter za mnogoštevilno časteče spremstvo na njeni zadnji poti izrekamo tem polom vsem našo prisrčno zahvalo. V Ljubljani. dne 22. avgusta 1925. Zaluojači ostali.

U svakom domazuku neophodno potrebno

Za 5 minuta pripravi najboljši krem od čokolade, vanilije, moka, maline, lešnika, mandarance, limuna, jagode itd. Cena jedne porcije za 5—6 oseba Din 4-50. Dobija se u svakoj boljoj delikatesi i specializiranoj trgovini. — Stvarite i prodaja na veliko: Peter Friz, agentura, NOVI SAD, Željeznička ulica 101.- 2830

Lokomobili 26 L Wolf-Lanz do 600 HP tvorniško novi ali generalno popravljivi s tvorniškim jamstvom tudi na obroke motorji na sesani plin Diesellovi motorji brez kompresorja motorji na sirovo olje Generalno zastopstvo Motorenfabrik, Darmstadt

Mlinski stroji Transmisije Pogledite naše skladišče! — Plačilne olajšave — Kompletna montaža BRACA FISCHER D. D. ZAGREB, Pantovčak 1 b

Najstarejša slovenska? gleskarska in literarna delavnica Ivan Bricej, Dunajska c. 19, se priporoča. Izvršitev točna, cene zmerno. 1793

J. Stjepušin — Sisak — preporuča najbolje tambure, žice parliture, škole i ostale potrebštine za sv. glazbela. Odlikovan na pariskoj izložbi. — Cenici franco

Teod. Korn, Ljubljana Poljanska cesta št. 3. krovce, stavnji, galanterijski in okrasi klepar. Instalacije vedovodov. Naprava strelovodov. Kopalške in klesarske naprave. Izdelovanje posod iz pločevine za firmež, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (skale) 105 L za konzerve.

Najnovjša iznajdba! Brez kvarjenja blaga kemično snazjenje in vsakovrstno barvanje oblok. ANTON BOG 86 L Ljubljana, Selenburgova ulica 6 I. nadstr. Glince-Vič 46

Zobozdravnik 2916 M. U. Dr. A. Praunseis zopet redno ordinira.

L. Mikuš Ljubljana, Metel trg 15 pripravlja svoje zaloge dežnikov in solčnikov ter sprohjalnih palic. Popravila se izvršujejo hitro in solidno.

Najnovjši opohalni izum, petrolejska plinska svetiljka „AIDA“ z Avrovo žarnico 200-500 sveč moči. Krasná bela luč. Neznatna poraba petroleja. Sveč kakor elektrika! „AIDA“ se rabi za razsvetljavo prodajalnic, uradov, gostilnic, šol, cerkev, dvorišč, vrtov itd. „AIDA“ je prikladna za najmanjše in največje prostore. — Zahtevajte prospekt! Glavno skladišče za SHS ima elektrotehnična firma 157-L SVARC i drug ZAGREB, Preradovičeva ulica 1 — Išče mo zaupne zastopnike. — Zahtevajte takoj prospekt!

Zahvala. Zelo srčno sožalje, izraženo nam povodom smrti naše ne pozabne matere, gospe

Fani Biber roj. Gusi vdove po carinskem nadzorniku kakor tudi za poklonjene krasne vence in cvetje ter za mnogoštevilno časteče spremstvo na njeni zadnji poti izrekamo tem polom vsem našo prisrčno zahvalo. V Ljubljani. dne 22. avgusta 1925. Zaluojači ostali.

Tvornica likera i spirituosa
traži za Sloveniju izkusnog

putnika

Samo ona lica, koja so u tom svojstvu već bila zaposlena, neka uprave svoje ponudbe na upravu lista pod PUTNIK 2918.

Marko Rosenberg

proda ali odda v najem svojo engros in detail trgovino z železom, specerijo in poljskimi pridelki v LJUTOMERU s hišo in skladišči vred.

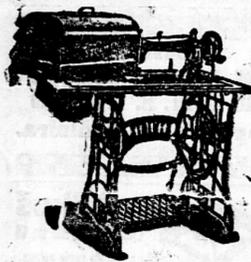
Dežni plašč 44 L

Iz angleške gumirane tkanine Din 270—, posebno dobra kakovost Din 360—, specialiteta „Covernat“ Din 850—, dežne pelerine iz nepremokljivega lodna Din 380—, za dečke Din 150—, razpošilja veletrgovina R. STERMECKI, Celje št. 21. Ilustrovani cenik s tiz 1000 slikami se pošlje vsakemu zastopniku, vzorci od sukna, kampana in razne manufakturne robe pa samo 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi na kupu primerno povrnitev vožnje. Ker ne ugoja in ni odrezano, se zamenja ali vrne denar. Naročila tiz Din 500— pošiljnine prost. — Trgovci engros rane.

Hotel „JUGOSLAVIJA“

KRK, otok Krk

Legja s krasnim razgledom na morje. Pensija (hrana in postelja) dnevno Din 50. Vse informacije daje: Vid Festini, Krk, otok Krk.

15 letno jamstvo
najpopolnejši STOEWER šivalni stroji s pogreznim transporterjem (grabeljic) z enostavnim premikom je pripravljen za štopanje, vezenje ali šivanje

LUD. BARAGA
LJUBLJANA
Seleburgova ulica 6/1. 116 T
Telefon št. 980

Preselitev gostilne.

Podpisana, dosedaj gostilničarka v Ljubljani, BREG št. 8 (pri „Metličanu“), naznanjam, da sem se s svojo gostilno preselila

v lastno hišo v Spodnji Šiški
MEDVEDOVA CESTA št. 24

(par sto korakov od kolodvora), kjer pričnem z obratovanjem danes v nedeljo, 23. avgusta.

Zahvaljujoč se velecenemu občinstvu za dosedanjo naklonjenost, se priporočam za zaupanje in številni obisk tudi v moji novi gostilni, kjer hočem nuditi gostom pristna vina ter dobro hrano po zmernih cenah.

Istotako sprejemam abonente na hrano.

Z velespoštovanjem
Ana Slobodnik omožena Cokan
gostilničarka 2917

Objava.

Uprava Državnih Monopola nabaviče putem Ojertne licitacije:

Jednu automatsku sekačku mašinu za cigar-papir za Radionico Cigar-Papira u Beogradu.

Licitacija će se održati na dan 5. Oktobra o. g. u kancelariji Upravnika Državnih Monopola u 11. časova prepodne.

Svaki je ponudjač dužan položiti kavicju Depozitnoj Blagajni Uprave Državnih Monopola najdalje do 10 časova, dana označenog za licitaciju, koja iznosi za državljane S. H. S. 5%, a za strance 10% od ponudjene cene.

Uslovi i bliža obaveštavanja mogu se dobiti u Monopolskom Odseku svakog radnog dana od 7 do 13^{1/2} časova.

Iz Kancelarije Industrijskog Odelenja
Uprave Državnih Monopola

12274 od 8. avgusta 1925 godine. 2895

Sanatorij dr. R. Szegő Abbazia — (OPATIJA)

Zdravljenje z utrjevanjem in učvrščenjem.

Najprijetnejše bivanje za rodbine. Otroci od 7. let naprej tudi brez spremstva. Nudi otrokom vso naslodo obrežne kopeli, staršem popolno pomirjenje.

Zelo ugodno se prodaja

kompletno posestvo

obstoječe iz stanovanjskega in gospodarskega poslopja. Povsod električna razsvetljava, mlin in mlatilnica na električni pogon, velik sadonosnik, 20 oralov njiv in travnikov, 4 orale lepega gozda, vse najlepše lege in zelo rodovitno. Poslopje stoji v mestu Slovenjgradcu na lepem prostoru in je pripravno za tovarno ali druga podjetja. Več potom upravništva Slov. Slov. Naroda. 286

Javna vzgojna zavoda v Ptuj

<p>Za dečke Dijaški dom Prešernova ulica št. 29 Prostora za 100 gojencev.</p>	<p>Za dekliece Mladika Z lastno gospodinjstvo šolo in izobraževalnim letnikom Prostora za 60 gojenc.</p>
--	---

Gojenci in gojenke obeh zavodov imajo v zavodnih stanovanjih, popolno oskrbo in vzgojo in lahko obiskujejo realno gimnazijo, deško ali dekliško meščansko šolo in šolo Glasbene Matice.

Prospekti so brezplačno na razpolago pri vodstvih zavodov.

Juta in slamnice

stalno v zalogi

pri tt. „Čehojug“, d. z o. z., Ljubljana, skladišče in pisarna v palači Ljubljanske kreditne banke. 2900

Popolnoma varno naložite denar v

Ljubljansko posojilnico

v Ljubljani, Mestni trg šte. 6

ker ima že nad

11,000,000 Din jamstvene glavnice.

Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuje najugodnejše.

Stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev. Posojila daje le proti polni varnosti na vknjižbo in proti poroštvu.

Telefon šte. 9. 23 L. Telefon šte. 9

GRAZER MESSE 1925

GRAŠKI SEJEM
OD 29. AVGUSTA
DO 6. SEPTEMBRA

Potne legitimacije (posetniške karte), ki dajo 25% znižanje vozne cene na drž. železnicah SHS in na avstrijskih zveznih železnicah, se dobe pri

ALOMA COMPANY, - Ljubljana

BRESLAUER MESSE

(SEMNJ V VRATISLAVI)

6. -- 8. SEPTEMBRA 1925

Največji blagovni trg Vzhodne Evrope!

Legitimacije za semeni brezplačno pri našem ravnanju gosp.

Otto Bernstein, Zagreb, Starčevićev trg 11.

Vizum na potnem listu znižan za 50%.

Vsa pojasnila, prospekte, nakazanje stanovanj dajo

MESSEAMT BRESLAU

Naznanilo. Podpisana tvrdica, katere se nahaja v Ljubljani na Mestnem trgu št. 18 že nad 30 let naznanja vsem svojim častitim odjemalcem, da se zaradi prodaje hiše PRESELI koncem avgusta t. l. v novo urejeno prostoro

Wolfova ulica št. 5 — prejšnja trgovina
Anton Krejči, vogal „Zvezde“.

Tem povodom se tvrdka vsem svojim p. n. odjemalcem najtopleje zahvaljuje za dosedanjo vsestransko naklonjenost in jih prosi, da ji ostanejo zvesti tudi na novem prostoru, zagotavljajoč jim točno in solidno postrežbo s prvovrstnim in trpežnim blagom priznano najboljših tovarn po zmernih, solidnih cenah. — Zlasti opozarja na veliko izbiro volne, svile, bombaža za vsa ročna dela; D. M. C. preje, vseh vrst potrebščine za krojače in šivilje, dalje rokavice, nogavice, robce, moško, žensko trikot perilo, kravate, otroške nogavice, kapice, jopice, vseh vrst gumbe, galanterije itd. Velika izbira vezenin, predtisiranje ženskih ročnih del z veliko izbiro vzorcev vseh tehnik vezenja. Predtisiranje in vezenje monogramov vseh vrst, lastno strokovno risanje napisov na zastave, trakove itd. 2893

Del tvrdke ostane do konca t. l. še v starem prostoru, Mestni trg št. 18.

USTANOVljENO 1887. USTANOVljENO 1887.

Velespoštovanjem F. Meršol nasl. L. Avčin in S. Gerlovič.

Dodjite u Suboticu! Dodjite u Suboticu!

I. opšti veliki vašar i izložba u Subotici

OTVARA se 22. avgusta a zaključuje 31. avgusta o. g.
VELIKI PRIVREDNI VAŠARI!

Stalne legitimacije daju posetiocima pravo na povlasticu od 50% na železnicama Kraljevine SHS, Čehoslovačke, Rumunije, Italije i Madjarske isto i na parobrodima Kraljevine SHS.

Legitimacije za izložbu i Vašar mogu se nabaviti u državi: kod svake trgovačke i zanatlijske komore, kod svakog većeg novčanog zavoda, u inozemstvu pak: kod svakog konzulata, trgovačkog zastupstva Kraljevine SHS i banaka.

Svaki je posetioc izložbe besplatno osiguran protiv tjelesne ozlede.

DODJITE U SUBOTICU!!

136/L

Važno za obiskovalce!

Važno za obiskovalce!

Lipskega jesenskega velesejma od 30. VIII. do 5. IX., tehnični velesejem od 30. avgusta do 9. septembra.

Znižane cene na železnicah in vizum. — Za slučaj, da se javi zadostno število obiskovalcev, bodo vozili za časa velesejma direktni vagoni Zagreb - Ljubljana - Lipsko. Prijeve sprejema ter daje vsa potrebna pojasnila častno zastopstvo za ljubljanski okraj:

Stegu in drugi, Ljubljana,

Dunajska cesta (palača Ljubljanske kreditne banke),

katero preskrbi tudi vizum ter izroča legitimacije.

Na velesejmu stalen jugoslovanski tolmač.
Lastno shajališče jugoslov. državljanov.

Novo otvorjena prodajalna

Ljubljanske mestne elektrarne

na Mestnem trgu poleg magistrata

je bogato založena z vsakovrstnimi električnimi svetilkami, lestenci, kuhalniki, vodogrelci, likalniki in drugim elektrotehničnim materijalom. — Vse vrste žarnice za razne napetosti vedno na razpolago.

Sprejemajo se v to stroko spadajoče instalacije in popravila.

2671